

**ТЕХНИЧКА ШКОЛА „ИВАН САРИЋ“**  
**СУБОТИЦА**

У складу са чланом 61. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр.88/2017, 27/2018 – др.закони 10/2019 , 6/2020 и 129/2021) ШКОЛСКИ ОДБОР на седници одржаној **15.9.2022.**године донео је:

# **ШКОЛСКИ ПРОГРАМ**

за период од **2022/23.** до **2026/27.** школске године



Суботица, 2022.

**Чланови тима:**

Пајић Мирјана

Алаћан Јолан

Старек Лила

Мајсторац Ђорђе

Арадски Ивановић Загорка

Андраши Мелинда

Аврамовић Милка

Хорак Силвија

Маравић Соња

Ђуричић Драгана

Шолак Зоран

Бенак Геза

## САДРЖАЈ

У В О Д	1
1. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	3
ОПШТИ ПРИНЦИПИ ОБРАЗОВАЊА ВАСПИТАЊА	5
ЦИЉЕВИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	7
ИСХОДИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	9
2. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ШКОЛА ОСТВАРУЈЕ И ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ОСТВАРУЈЕ ПРОГРАМ	10
ОБРАЗОВАЊЕ ЗА РЕДОВНЕ УЧЕНИКЕ	10
3. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И МОДУЛИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И НАЧИН ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА	12
Начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда образовних постигнућа, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења, програма других облика стручног образовања и врсте активности у образовно - васпитном раду	12
Електротехничар информационих технологија	12
Електротехничар рачунара	18
Техничар мехатронике	24
Електричар	30
Бравар – заваривач	35
Индустријски механичар	43
Опретер машинске обраде - резањем	48
Техничар за комјутерско управљање (CNC) машина	54
Техничар за дизајн у машинству	62
Техничар за роботiku	68
Техничар друмског саобраћаја	71
Саобраћајно - транспортни техничар	76
Техничар вуче	80
Техничар унутрашњег транспорта	85
Возач моторних возила	89
4. ПРЕКВАЛИФИКАЦИЈЕ, ДОКВАЛИФИКАЦИЈЕ	94
Аутомеханичар	94
Електричар	96
5. СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА	100
Подручје рада машинство и обрада метала:	100
металостругар – специјалиста,(П.Г. 28-03-1997)	100

металоглодач – специјалиста, (П.Г. 28-03-1997)	101
бравар – специјалиста, (П.Г. 28-03-1997)	102
аутомеханичар – специјалиста (П.Г. 28-03-1997)	103
Подручје рада саобраћај:	104
возач моторног возила – специјалиста (П.Г. 20-06-1997)	104
возач моторних возила – инструктор (П.Г. 20-06-1997)	105
Подручје рада електротехника:	105
електроенергетичар за машине и опрему (П.Г. 28-02-2004)	105
електроенергетичар за електричне инсталације(П.Г. 15-02-1997)	106
аутоелектричар – специјалиста(П.Г. 23-12-2008)	107
електротехничар специјалиста за аутоматику (П.Г. 15-02-1997)	107
Електротехничар специјалиста за термичке и расхладне уређаје (П.Г. 02-05-2004)	108
6. ОБУКА ЗА ОДРАСЛЕ	109
7. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ, ПРИПРЕМНЕ И ФАКУЛТАТИВНЕ НАСТАВЕ	110
7.1. ДОПУНСКА НАСТАВА	110
7.2. ДОДАТНА НАСТАВА	110
7.3. ПРИПРЕМНА НАСТАВА	111
7.4.ФАКУЛТАТИВНА НАСТАВА	112
8. ПРОГРАМ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА	112
9. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ	113
10. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	114
11. ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА	114
12. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	115
13. ПРОГРАМ ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ „ИВАН САРИЋ“ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА	116
ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	138
14. ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА И ПОНАШАЊА КОЈИМ СЕ ВРЕЂА УГЛЕД, ЧАСТ ИЛИ ДОСТОЈАНСТВО ЛИЧНОСТИ	139
15. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА	156
17. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	156
18. ИЗЛЕТИ, ЕКСКУРЗИЈЕ	157
19. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	157
20. СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИЛАГОЂАВАЊЕ И ПРУЖАЊЕ ДОДТНЕ ПОДРШКЕ	158
21. ДРУГИ ПРОГРАМИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ШКОЛУ	158
21.a Дуално образовање	158

## У В О Д

Техничка школа "Иван Сарић" у Суботици је средња стручна школа регионалног значаја за образовање ученика у четири подручја рада - **машинство и обрада метала, електротехника, саобраћај и металургија**. Она образује и васпитава, подстиче лични развој и развија свест о правима и одговорностима ученика и наставника. Ученици се образују за 20 различитих профила у 53 одељења. Настава се изводи на српском и мађарском наставном језику у две смене.

Школски програм чине сви садржаји, процеси и активности који имају за циљ остваривање образовно-васпитних задатака и сврху да промовишу интелектуални, лични, друштвени и физички развој ученика.

При изради Школског програма стављен је акценат на специфичност стручне школе и средине у којој школа делује. Наиме, Техничка школа „Иван Сарић“ прати потребе суботичких привредних и других субјеката, као и новине које уводи Министарство просвете РС и у складу са тим уводи одговарајућа занимања. Према томе, полазиште рада на садржајима Школског програма јесу потребе и интереси наших ученика, њихових родитеља и локалне заједнице.

Школски програм се доноси на основу програма наставе и учења, односно програма одређених облика стручног усавршавања.

**Полазне основе за израду Школског програма су:**

- Закон о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020 и 129/2021)
- Закон о средњем образовању и васпитању („Сл. гласник РС“, број 55/2013, 101/2017, 6/2020 и 129/2021 )
- Закон о дуалном обарзовању ("Службени гласник РС", бр. 101/2017 и 6/2020)
- Правилник о стандардима квалитета рада установе ("Службени гласник РС", бр. 14/2018)
- Правилник о стручно-педагошком надзору ( "Службени гласник РС", бр. 87/2019 )
- Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звању наставника, васпитача и стручних сарадника( "Службени гласник РС", бр. 109/2021 )
- Правилник о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/2011)
- Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању ( "Службени гласник РС", бр. 82/2015 и 59/2020 )
- Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање ("Службени гласник РС", број 74/2018)
- Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање ( "Службени гласник РС", бр. 46/2019 и 104/2020)
- Правилник о вредновању квалитета рада установе ( "Службени гласник РС", бр. 10/2019 )
- Правилник о педагошкој норми свих облика образовно-васпитног рада наставника и стручних сарадника у средњој школи (Службени гласник РС - Просветни гласник бр. 1/92, 23/97, 2/2000 и 15/2019)
- Правилник о организацији и остваривању екскурзија у средњој школи ("Службени гласник РС", бр. 30/2019)
- Правилник о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета ("Службени гласник РС", број 117/2013).
- Правилници о плановима и програмима наставе и учења образовних профила
- Правилници о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава,
- Правилници о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника у стручним школама,

## **1. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА**

У циљу праћења динамике развоја образовања и васпитања, наша школа кроз Школски програм поставља следеће циљеве:

- Пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- Стицање квалитетних знања и вештина и формирање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, техничке, информатичке писмености, неопходних за живот и рад у савременом друштву;
- Стицање знања о основним елементима односа и процеса живота и рада у правној држави;
- Стицање знања о природним и физичко-хемијским реакцијама и процесима;
- Оспособљавање ученика за професионалну каријеру, брзо запошљавање и уклапање у свет рада као и наставак даљег школовања;
- Унапређивање самосталног рада ученика кроз процес практичне наставе и неговање културе рада;
- Развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса;
- Развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење језичког личног изражавања и информационо-комуникационих технологија;
- Развој вештине комуникације на страним језицима;
- Стицање знања, вештина, ставова и вредности неопходних за складан психофизички развој и очување и унапређивање здравља ученика;
- Развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
- Развијање свести о државној и националној припадности, неговање сопствене традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина, етничких заједница, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- Развој и поштовање расне, културне, језичке, полне, родне и узрастне равноправности и уопште остваривања права на различитост;
- Упознавање са природним ресурсима, економијом, културом, језицима, обичајима и историјом других држава и народа;
- Развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства, као и подстицање индивидуалне одговорности, развој свести о себи и способности самовредновања;
- Формирање радних навика као и стицање навика за тачност, уредност, педантност, толерантност, стрпљивост, љубазност и културно опхођење са клијентима, гостима;
- Оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању, професионалном раду и свакодневном животу;

- Развој мотивације за учењем, оспособљавање за самостално учење, перманентно образовање и укључивање у међународне образовне и професионалне процесе;
- Развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву, оспособљавање за рад и занимање стварањем стручних компетенција у складу са захтевима занимања, развојем савремене науке, економије, технике и технологије;
- Перманентно усавршавање учесника наставног процеса и осавремењивање програма, организације, метода и опреме.
- Поштовање неповредивости људског живота и индивидуалне вредности, идентитета и интегритета сваког људског бића;
- Једнака вредност сваког и равноправност свих;
- Уважавање и поштовање свих учесника у образовном процесу;
- Поштовање и неговање основних људских права и слобода и права детета;
- Уважавање и поштовање личности и личних својстава, узрасних и развојних карактеристика ученика и индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања;
- Праведност, правичност и солидарност;
- Децентрализација, демократизација и професионализација;
- Доступност и квалитет;
- Одговорност учесника у образовном процесу и носилаца интереса у образовању;
- Поштовање, неговање и одговорност за одржавање и унапређивање природне и социјалне средине;
- Образовање је доживотни процес.



## **ОПШТИ ПРИНЦИПИ ОБРАЗОВАЊА ВАСПИТАЊА**

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди за сву децу, ученике и одрасле:

- 1) једнакост и доступност остваривања права на образовање и васпитање заснованом на социјалној правди и принципу једнаких шанси без дискриминације;
- 2) усмереност образовања и васпитања на дете и ученика кроз разноврсне облике учења, наставе и оцењивања којима се излази у сусрет различитим потребама детета и ученика, развија мотивација за учење и подиже квалитет образовних постигнућа;
- 3) поштовање људских права и права сваког детета, ученика и одраслог и уважавање људског достојанства; образовање и васпитање у демократски уређеној и социјално одговорној установи у којој се негују отвореност, сарадња, толеранција, свест о културној и цивилизацијској повезаности у свету, посвећеност основним моралним вредностима, вредностима правде, истине, солидарности, слободе, поштења и одговорности и у којој је осигурано пуно поштовање права детета, ученика и одраслог;
- 4) висок квалитет образовања и васпитања за све; квалитетно и уравнотежено образовање и васпитање, засновано на тековинама и достигнућима савремене науке, примена достигнућа научних дисциплина важних за процес образовања и васпитања и прилагођених узрасним и личним образовним потребама сваког детета, ученика и одраслог;
- 5) целоживотно учење, које укључује све облике учења и значи учествовање у различитим облицима образовних активности током живота, са циљем сталног унапређивања потребних личних, грађанских, друштвених и радних компетенција;
- 6) образовање и васпитање засновано на компетенцијама у складу са стратешким и функционалним оквиром за планирање и остваривање процеса образовања и васпитања, чиме се стварају услови и пружа подршка за развој свих компетенција;
- 7) професионалну етику и компетентност која подразумева високу стручност наставника, васпитача, стручних сарадника, директора и секретара, стални професионални развој и висок ниво професионалне одговорности и етичности;
- 8) хоризонталну и вертикалну проходност којом се осигурава могућност да ученици и одрасли током образовања промене врсту образовања (хоризонтална проходност) и могућност даљег образовања и стицања вишег нивоа образовања (вертикална проходност);
- 9) демократичност кроз укљученост свих учесника у систему образовања и васпитања у стварању и спровођењу образовних политика, поштујући потребе и права уз обавезе и одговорности;

10) аутономија установе кроз планирање и остваривање одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања поштујући специфичности установе и локалне средине.

У остваривању принципа, посебна пажња посвећује се:

1) сарадњи са породицом, укључивањем родитеља односно другог законског заступника, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, локалном заједницом и широм друштвеном средином;

2) подршци преласка детета, односно ученика у следећи ниво образовања и васпитања и остваривању континуитета у образовању и васпитању;

3) идентификацији, праћењу и подстицању ученика и одраслих са изузетним, односно посебним способностима (талентовани и даровити) уз обезбеђивање услова да, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ одговарајућим нивоима образовања и васпитања и установама

4) могућности да деца, ученици и одрасли са сметњама у развоју, инвалидитетом и из осетљивих група, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ свим нивоима образовања и васпитања у установама, а лица смештена у установе социјалне заштите, деца, ученици и одрасли са здравственим проблемима остварују право на образовање за време смештаја у установи и током болничког и кућног лечења;

5) смањењу стопе напуштања система образовања и васпитања, посебно лица из социјално угрожених категорија становништва и неразвијених подручја, лица са сметњама у развоју и инвалидитетом и других лица са специфичним тешкоћама у учењу и подршци њиховом поновном укључењу у систем, у складу са принципима инклузивног и интеркултуралног образовања и васпитања.

6) каријерном вођењу и саветовању запослених, ученика и одраслих усмереном ка личном развоју појединца и напредовању у образовном и професионалном смислу;

7) остваривању права на образовање и укључивањем у систем образовања и васпитања на различитим узрастима и нивоима, без угрожавања других права детета и других људских права;

8) сарадњи са ученицима, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, као и остваривања одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања.

## **ЦИЉЕВИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

Основни циљеви образовања и васпитања су:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка celovитом развоју детета, ученика и одраслог;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celovити развој детета, ученика и одраслог, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) шири обухват деце предшколским васпитањем и образовањем и свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика и одраслог, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање позитивних људских вредности;
- 13) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

15) развој и поштовање расне, националне, kulturne, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;

16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања.

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

## **ИСХОДИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

Исходи образовања и васпитања су јасни искази о томе шта се од ученика очекује да зна, разуме и да је способан да покаже, односно уради након завршеног одговарајућег нивоа образовања и васпитања.

Исходи образовања и васпитања су основа за планирање, праћење и вредновање образовања и васпитања.

Исходи образовања и васпитања представљају способност ученика да:

- 1) изрази и тумачи идеје, мисли, осећања, чињенице и ставове у усменој и писаној форми;
- 2) прикупља, анализира, организује и критички процењује информације
- 3) користи српски језик, односно језик националне мањине и страни језик у зависности од културног наслеђа и средине, потреба и интересовања
- 4) ефикасно и критички користи научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- 5) ради ефикасно са другима као члан тима, групе, организације и заједнице;
- 6) зна како да учи;
- 7) уме да разликује чињенице од интерпретација;
- 8) примењује математичко мишљење и знање у циљу решавања низа проблема у свакодневним ситуацијама;
- 9) поуздано, критички и одговорно према себи и другима користи дигиталне технологије;
- 10) одговорно и ефикасно управља собом и својим активностима;
- 11) ефикасно и конструктивно учествује у свим облицима радног и друштвеног живота, поштује људска права и слободе, комуницира асертивно и ненасилно посебно у растућој разноликости друштва и решавању сукоба;
- 12) покреће и спремно прихвата промене, преузима одговорност и има предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха;
- 13) остварује идеје, планира и управља пројектима ради постизања циљева који доприносе личној афирмацији и развоју, друштвеној или привредној активности;
- 14) схвата свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разуме да нису изоловани;
- 15) има свест о сопственој култури и разноликости култура, уважава значај креативног изражавања идеја, искустава и осећања путем различитих медија, укључујући музику, књижевност, извођачке и визуелне уметности.

Остваривање исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања и васпитања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

## **2. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ШКОЛА ОСТВАРУЈЕ И ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ОСТВАРУЈЕ ПРОГРАМ**

Школским програмом Техничке школе „Иван Сарић“ обухваћени су програми **образовања за:**

- редовне ученике,
- ванредне ученике,
- преквалификације, доквалификације,
- специјализације,
- различите врсте обука за одрасле.

**Подручја рада** у школи су:

- електротехника
- саобраћај
- машинство и обрада метала
- металургија.

Настава се реализује на српском и мађарском језику.

### **ОБРАЗОВАЊЕ ЗА РЕДОВНЕ УЧЕНИКЕ**

**Образовни профили у подручју рада електротехника**

- ***електротехничар информационих технологија*** - трајање програма образовања је 4 године, настава се реализује на српском и на мађарском наставном језику
- ***електротехничар рачунара*** - трајање програма образовања је 4 године, настава се реализује на српском и на мађарском наставном језику
- ***техничар мехатронике*** - трајање програма образовања је 4 године, настава се реализује на српском и на мађарском наставном језику
- ***електричар*** - трајање програма образовања је 3 године, настава се реализује на српском наставном језику

### **Образовни профили у подручју рада машинство и обрада метала**

- **бравар - заваривач** - трајање програма образовања је 3 године, настава се реализује на српском наставном језику
- **бравар - заваривач** - трајање програма образовања је 3 године, настава се реализује на мађарском наставном језику
- **индустријски механичар** - трајање програма образовања је 3 године, настава се реализује на српском наставном језику
- **оператер машинске обраде** - трајање програма образовања је 3 године, настава се реализује на српском наставном језику
- **техничар за компјутерско управљање (ЦНЦ) машина** - трајање програма образовања је 4 године, настава се реализује на мађарском наставном језику
- **техничар за компјутерско управљање (ЦНЦ) машина** - трајање програма образовања је 4 године, настава се реализује на српском
- **техничар за дизајн у машинству** - трајање програма образовања је 4 године, настава се реализује на српском наставном језику
- **техничар за роботiku** - трајање програма образовања је 4 године, настава се реализује на српском и на мађарском наставном језику

### **Образовни профили у подручју рада саобраћај**

- **техничар за друмског саобраћаја** - трајање програма образовања је 4 године, настава се реализује на српском и на мађарском наставном језику
- **саобраћајни транспортни техничар** - трајање програма образовања је 4 године, настава се реализује на српском наставном језику
- **саобраћајни транспортни техничар** - трајање програма образовања је 4 године, настава се реализује на српском наставном језику
- **возач моторних возила** - трајање програма образовања је 3 године, настава се реализује на српском и на мађарском наставном језику
- **техничар вуче** - трајање програма образовања је 4 године, настава се реализује на српском наставном језику

### 3. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И МОДУЛИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И НАЧИН ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА

Начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и  
стандарда образовних постигнућа, начин и поступак остваривања  
прописаних планова и програма наставе и учења, програма других  
облика стручног образовања и врсте активности у образовно -  
васпитном раду

#### Електротехничар информационих технологија

#### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2018/1

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ОПШТЕОБРАЗОВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА  
I. НАСТАВНИ ПЛАН

Недељени и годишњи фонд часова за образовни профил Електротехничар информационих технологија

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО			
	посељно		годишње		посељно		годишње		посељно		годишње		посељно		годишње		годишње			
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ	
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	17	2	629	74	12	432		12	420		10	310		1791	74	1865				
1 Српски језик и књижевност	3		111		3	108		3	105		3	93		417		417				
1.1. _____ језик и књижевност*	3		111		3	108		3	105		3	93		417		417				
2 Српски као нематеријални језик*	2		74		2	72		2	70		2	62		278		278				
3 Страни језик	2		74		2	72		2	70		2	62		278		278				
4 Физичко васпитање	2		74		2	72		2	70		2	62		278		278				
5 Математика	3		111		3	108		3	105		3	93		417		417				
6 Рачунарство и информатика		2		74												74			74	
7 Историја	2		74											74		74				
8 Географија	2		74											74		74				
9 Хемија	2		74											74		74				
10 Ликовна култура	1		37											37		37				
11 Биологија					2	72								72		72				
12 Социологија са правима грађана								2	70					70		70				
<b>B: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ</b>	1		37		1	36		3	105		3	93		271		271				
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		37		1	36		1	35		1	31		139		139				
2 Изборни предмет према програму образовног профила**								2	70		2	62		132		132				
<b>Укупно A1+B</b>	18	2	666	74	13	468		13	455	(15 <sup>''</sup> )	11	341	(13 <sup>''</sup> )	1930	74	2004			(2136 <sup>''</sup> )	
<b>Укупно</b>	20		740		13	468		13	455	(15 <sup>''</sup> )	11	341	(13 <sup>''</sup> )	2004		2004			(2136 <sup>''</sup> )	

Напомена: \*За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

\*\* Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета



### Листа изборних предмета према програму-образовног-профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Музичка култура*			1	1
Екологија и заштита животне средине*			1	1
Изабрана поглавља математике			2	2
Историја (одабране теме)*			2	2
Физика			2	2
Логика са етиком*			2	2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	72	70	61	278
Додатни рад *	30	30	30	30	120
Допунски рад *	30	30	30	30	120
Припремни рад *	30	30	30	30	120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			

Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	36	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		1	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

### Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	74			15

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2020/9

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА  
за образовни профил Електротехничар информативних технологија\*

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																		
	недељно		годиниње		недељно		годиниње		недељно		годиниње		недељно		годиниње		годиниње																		
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ									
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	5	5	2	185	185	74	11	8		396	288		30	1	10	6	35	350	210	60	1	12	6	31	372	186	90	647	1195	470	180	2492			
1. Физика	2			74			2			72																					146		146		
2. Основе електротехнике	3	1		111	37		3	1		108	36																				219	73		292	
3. Рачунарска графика и мултимедија		2		74																												74		74	
4. Програмирање		2		74			2	2		72	72		30		3		105				3			93							72	344		30	446
5. Електроника							3	1		108	36																					108	36		144
6. Веб дизајн								2		72																							72		72
7. Базе података							1	2		36	72						2		70													36	142		178
8. Рачунарске системе													1	2			35	70														35	70		105
9. Рачунарске мреже и интернет сервис																					1	2		31	62						31	62		93	
10. Веб програмирање													3				105				3			93							0	198		198	
12. Заштита информационог система																					2			62								62		62	
13. Примењене информационе технологије													6				210	60			6			186	90							396	180	546	
14. Предузетништво																					2			62								62		62	
15. Просторна настава			2			74																										74		74	
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ</b>													2				70				2			62							132		132		
2. Изборни предмет према програму образовног профила **													2				70				2			62							132		132		
<b>Укупно А2+Б</b>	5	5	2	185	185	74	11	8		396	288		30	1	10	6	35	350	210	60	1	12	6	31	372	186	90	647	1195	470	180	2624			
<b>Укупно А2+Б</b>						444				19			714				17	(19)		655	(725)		19	(21)		679	(741)				2492	(2624)			

Напомена: \* Подразумевана реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у бази

\*\* Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

### Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Управљање пројектима				2
Пословне комуникације *			2	2
Рачунари у системима управљања*			2	2
Програмирање 2Д видео игара				2
Електронско пословање				2
Програмирање мобилних апликација				2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	72	70	61	278
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
-----------------	-------	-------	-------	-------	--------

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	36	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		1	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

### Подела одељења у групе

р	Предмет/модул	Годишњи фонд часова	Број ученика у
---	---------------	---------------------	----------------

а з р е д		вежбе	Практична настава	Настава у блоку/настава у блоку учење кроз рад	Учење кроз рад	групи до
1	Основе електротехнике	37				15
	Рачунарска графика и мултимедија	74				15
	Програмирање	74		30		15
	Практична настава		74			15
2	Основе електротехнике	36				15
	Електроника	36				15
	Веб дизајн	72				15
	Базе података	36				15
	Програмирање	72		30		15
3	Базе података	105				10
	Рачунарски системи	70				10
	Рачунарски системи	70				10
	Веб програмирање	105				10
	Програмирање	105				10
	Примењене информационе технологије	210		60	210	10
4	Веб програмирање	93				10
	Заштита информационог система	62				10
	Предузетништво	62				15
	Програмирање	93		30		10
	Рачунарске мреже и интернет сервиси	62				10
	Примењене информационе технологије	186		90	186	10

### Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која

се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. План и програм наставе и учења ако се реализује према Закону о дуалном образовању часови се остварују у привредним друштвима из следећих предмета:

предмет	разред	број часова/ недељно	број часова/ годишње	број часова блок наставе/ годишње
Програмирање	II			30
Примењен информационе технологије	III	6	210	60
Примењен информационе технологије	IV	6	186	90

## Електротехничар рачунара

### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2018/11

План наставе и учења: ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР РАЧУНАРА

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО			
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње			
	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Б	Σ
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	17	2	629	74	12	408			10	340			12	372			1749	74		1823
1 Српски језик и књижевност	3		111		3	102			3	102			3	93			408			408
1.1. _____ језик и књижевност*	3		111		3	102			3	102			3	93			408			408
2 Српски као нематеријални језик*	2		74		2	68			2	68			2	62			272			272
3 Страни језик	2		74		2	68			2	68			2	62			272			272
4 Физичко васпитање	2		74		2	68			2	68			2	62			272			272
5 Математика	3		111		3	102			3	102			3	93			408			408
6 Рачунарство и информатика		2		74														74		74
7 Историја	2		74														74			74
8 Географија					2	68											68			68
9 Хезија	2		74														74			74
10 Ликовна култура	1		37														37			37
11 Биологија	2		74														74			74
12 Социологија са правима грађана													2	62			62			62
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>	1		37		1	34			3	102			3	93			266			266
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		37		1	34			1	34			1	31			136			136
2 Изборни програм образовног профила**									2	68			2	62			130			130
<b>Укупно А1+Б</b>	18	2	666	74	13	442			11 (13 <sup>т</sup> )	374 (442 <sup>т</sup> )			13 (15 <sup>т</sup> )	403 (465 <sup>т</sup> )			1885 (2015 <sup>т</sup> )	74		1959 (2089 <sup>т</sup> )
<b>Укупно</b>	20		740		13	442			11 (13 <sup>т</sup> )	374 (442 <sup>т</sup> )			13 (15 <sup>т</sup> )	403 (465 <sup>т</sup> )			1959 (2089 <sup>т</sup> )			

Напомена: \*За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

\*\* Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

### Листа изборних предмета према програму-образовног-профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Музичка култура*			1	1
Екологија и заштита животне средине*			1	1
Изабрана поглавља математике			2	2
Историја (одабране теме)*			2	2
Физика			2	2
Логика са етиком*			2	2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	37	34	34	31	136
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	34	34	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		3	3	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

### Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	74			15



## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2018/11

### ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

за образовни профил Електротехничар рачунара

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО												
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње												
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ								
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	7	3	2	259	111	74	6	11	2	204	374	68	90	7	12	238	408	90	3	14	93	434	90	794	1327	142	270	2533	
1. Физика	2			74			2			68																142		142	
2. Основе електротехнике	3	1		111	37		2	1		68	34															179	71	250	
3. Рачунарска графика и мултимедија	2			74																						74		74	
4. Увод у архитектуру рачунара	2			74																						74		74	
5. Рачунарски хардвер							2			68	12															68	12	80	
6. Електроника						2	1		68	34			2	1		68	34									136	68	204	
7. Софтверски алати						2			68				2			68										136		136	
8. Оперативни системи						3		102		30	3				102	18										204	48	252	
9. Програмарање						2		68		18	2				68	24	3		93	30						229	72	301	
10. Микроконтролери и миноррачунари										1	2		34	68	30	2	2	62	62	30		96	130	60		286		286	
11. Рачунарске мреже											2	1		68	34	18											68	34	102
12. Рачунарска логика											2	1		68	34												68	34	102
13. Одржавање рачунарских система																		3		93	30						93	30	123
14. Рачунари у системима управљања																		1	2	31	62						31	62	93
15. Техничка документација																		2		62							62		62
16. Предузетништво																		2		62							62		62
17. Практична настава			2			74			2		68	30															142	30	172
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>														2		68			2		62						150		150
2. Изборни програм образовног профила**														2		68			2		62						132		132
<b>Укупно А2+Б</b>	7	3	2	259	111	74	6	11	2	204	374	68	90	7	12	238	408	90	3	14	93	434	90	794	1327	142	270	2533	
<b>Укупно А2+Б</b>														19		736			17		617						2533		2533
														(21)		(804)			(19)		(679)						(2663)		(2663)

Напомена: \*\* Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

### Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Електротехника			2	
Пословне комуникације *			2	2
Алати за управљање садржајем на интернету				2
Управљање пројектима				2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	37	34	34	31	136
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

\* Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	<b>I РАЗРЕД часова</b>	<b>II РАЗРЕД часова</b>	<b>III РАЗРЕД часова</b>	<b>IV РАЗРЕД часова</b>
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	<b>I РАЗРЕД</b>	<b>II РАЗРЕД</b>	<b>III РАЗРЕД</b>	<b>IV РАЗРЕД</b>
Разредно-часовна настава	37	34	34	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		3	3	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

### Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова				Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	Учење кроз рад	
1	Основе електротехнике	37				15
	Рачунарска графика и мултимедија	74				15
	Практична настава		74			15

2	Основе електротехнике	34				15
	Рачунарски хардвер	68		12		15
	Електроника	34				15
	Софтверски алати	68				15
	Оперативни системи	102		30		15
	Програмирање	68		18		15
	Практична настава		68	30		15
3	Електроника	34				10
	Софтверски алати	68				10
	Оперативни системи	102		18		10
	Програмирање	68		24		10
	Микроконтролери и микрорачунари	68		30		10
	Рачунарске мреже	34		18		10
	Рачунарска логика	34				10
4	Програмирање	93		30		10
	Одржавање рачунарских система	93		30		10
	Микроконтролери и микрорачунари	62		30		10
	Рачунари з системима управљања	62				10
	Техничка документација	62				10
	Предузетништво	62				15

### Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима, настава у блоку могу се реализовати у привредним друштвима.

## Техничар мехатронике

### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2018/1

#### НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ

##### I НАСТАВНИ ПЛАН

за образовни профил Техничар мехатронике

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО							
	педесет		годишње		педесет		годишње		педесет		годишње		педесет		годишње		годишње							
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ			
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	15	2	555	74	14		476		10		340		12		372		1743	74			1817			
1. Српски језик и књижевност	3		111		3		102		3		102		3		93		408				408			
1.1. _____ језик и књижевност*	3		111		3		102		3		102		3		93		408				408			
2. Српски као нематеријални језик*	2		74		2		68		2		68		2		62		272				272			
3. Страни језик	2		74		2		68		2		68		2		62		272				272			
4. Физичко васпитање	2		74		2		68		2		68		2		62		272				272			
5. Математика	3		111		3		102		3		102		3		93		408				408			
6. Рачунарство и информатика		2		74														74			74			
7. Историја				74														74			74			
8. Ликовна култура	1		37															37			37			
9. Географија				74			68											68			68			
10. Хемија	2		74															74			74			
11. Биологија				74			68											68			68			
12. Социологија са правима грађана				62									2		62			62			62			
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ</b>	1		37		1		34		3		102		3		93		266				266			
1. Грађанско васпитање/ Верска настава	1		37		1		34		1		34		1		31		136				136			
2. Изборни предмет према програму образовног профила									2		68		2		62		130				130			
<b>Укупно A1+A2+B</b>	<b>24</b>	<b>5</b>	<b>888</b>	<b>111</b>	<b>24</b>	<b>8</b>	<b>816</b>	<b>272</b>	<b>90</b>	<b>20</b>	<b>12</b>	<b>680</b>	<b>408</b>	<b>90</b>	<b>18</b>	<b>14</b>	<b>558</b>	<b>434</b>	<b>90</b>	<b>2942</b>	<b>1299</b>	<b>111</b>	<b>270</b>	<b>4622</b>
<b>Укупно</b>	<b>32</b>		<b>1184</b>		<b>32</b>		<b>1178</b>		<b>32</b>		<b>1178</b>		<b>32</b>		<b>1082</b>		<b>4622</b>							

Напомена: \* За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

### Листа изборних предмета према програму-образовног-профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Изабрана поглавља математике			2	2
Историја (одабране теме)*			2	2
Логика са етиком*			2	2
Музичка култура*			2	2
Физика			2	2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	68	68	62	276
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90	до 30
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 90	до 30
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90	до 30

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

## Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

## Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	34	34	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		3	3	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

## Подела одељења у групе

Разред	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	74			15

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2020/9

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА  
за образовни профил Техничар мехатронике\*

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО				Σ												
	недељно		годинње		недељно		годинње		недељно		годинње		недељно		годинње		годинње																
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б		Т	В	ПН	Б								
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	8	3	3	296	111	111	0	9	8	0	306	272	0	90	4	9	6	204	510	0	90	1	16	0	93	496	0	90	769	1389	111	270	2669
1 Физика	2			74																							74			74			
2 Техничко цртање		2		74																							74			74			
3 Механика	3			111																							111			111			
4 Основе електротехнике	3	1		111	37				2	1	68	34															179	71		250			
5 Техничка механика са механизмом									3		102																102			102			
6 Машински елементи									2	2	68	68															68	68		136			
7 Програмирање										2	68																68			68			
8 Електромашинска прикључи		3																									111			111			
9 Осигурујуће и пнеуматске компоненте									2		68	90															68	90		158			
10 Електроника									2	1	68	34															68	34		102			
11 Дигитална електроника и микроконтролери															1	2	34	68									34	68		102			
12 Системи управљања у мехатроници															1	2	34	68	30								34	68	30	132			
13 Електрични погон и опрема у мехатроници															2	2	68	68	30								68	68	30	166			
14 Опрема, погон и управљање мехатронским системима															4		204										204			204			
15 Мехатронски системи у индустрији																			6			186					186			186			
16 Осигурујуће и пнеуматски системи као објекти управљања																3	102	30									102	30		132			
17 Постављање и одржавање мехатронских система																			3		93	30					93	30		123			
18 Одржавање и монтажа мехатронских система																			3		93	60					93	60		153			
19 Писање извештаја																2	62										62			62			
20 Процесирање података и контрола															1	2	31	62									31	62		93			
<b>B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ</b>																																	
2 Изборни предмет према програму образовног профила															2		68										68			68			
<b>Укупно A2+B2</b>	8	3	3	296	111	111	0	9	8	0	306	272	0	90	4	9	6	204	510	0	90	3	16	0	93	496	0	90	699	1389	111	270	2669
<b>Укупно A2+B2</b>		14		518				17			668				21		804					19			679			2669					

Напомена: \* Припремајући годишњи извештај о реализацији наставе, вежбе, пројекатних извештаја и извештаја о раду.

## Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Електронске инсталације*			2	2
Објектно програмирање*			2	2
Роботика*			2	2
Моделирање са анализом елемената и механизма <sup>1</sup>			2	2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања, <sup>1</sup>Програм изборног предмета реализује се кроз вежбе

## Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	68	68	62	276

Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	34	34	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		3	3	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радни-недеља	39	39	39	39

## Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова				Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку/настава у блоку учење кроз рад	Учење кроз рад	
1	Техничко цртање	37				15
	Основе електротехнике	37				15
	Електромашинска припрема		111			15
2	Машински елементи	68				15
	Основе електротехнике	34				
	Електроника	34				15
	Програмирање	68				15
	Хидраулика и пнеуматске компоненте	68		90		15
3	Хидраулички и пнеуматски системи као објекти управљања	102		30	102	10
	Дигитална електроника и микроконтролери	68				10
	Системи управљања у мехатроници	68		30	68	10
	Електронски погон и опрема у мехатроници	68		30	34	10
	Објектно програмирање	68				10
	Моделирање са анализом елемената и механизма <sup>1</sup>	68				10
	Опрема, погон и управљање мехатронским системима	204			204	10
4	Програмибилни логички контролери	62				10
	Тестирање и дијагностика мехатронских система	93		30	93	10
	Одржавање и монтажа мехатронских система	93		60	93	10
	Моделирање са анализом елемената и механизма <sup>1</sup>	62				10



	Објектно програмирање	62				10
	Предузетништво	62				15
	Мехатронски системи у индустрији	186			186	10

### Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. План и програм наставе и учења ако се реализује према Закону о дуалном образовању часови се остварују у привредним друштвима из следећих предмета:

предмет	разред	број часова/ недељно	број часова/ годишње	број часова блок наставе/ годишње
Хидраулика и пнеуматске компоненте	II			90
Системи управљања у мехатроници	III	2	68	30
Електронски погон и опрема у мехатроници	III	1	34	30
Хидраулички и пнеуматски системи као објекти управљања	III	3	102	30
Мехатронски системи у индустрији	IV	6	186	
Тестирање и дијагностика мехатронских система	IV	3	93	30
Одржавање и монтажа мехатронских система	IV	3	96	60

## Електричар

### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2014/6

#### НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ОПШТЕОБРАЗОВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ЕЛЕКТРИЧАР I. НАСТАВНИ ПЛАН

Недељни и годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: ЕЛЕКТРИЧАР

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО											
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње											
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ							
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	12	2		444	74			9			315			7			217			976	74			1050
1 Српски језик и књижевност	3			111				2			70			2			62			243				243
1.1 језик и књижевност*	3			111				2			70			2			62			243				243
2 Српски као нематерњи језик*	2			74				2			70			2			62			206				206
3 Страни језик	2			74				2			70			1			31			175				175
4 Физичко васпитање	2			74				2			70			2			62			206				206
5 Математика	2			74				2			70			1			31			175				175
6 Историја	2			74																74				74
7 Рачунарство и информатика		2			74																74			74
8 Географија	1			37																37				37
9 Екологија и заштита животне средине								1			35									35				35
10 Социологија са правима грађана														1			31			31				31
<b>B: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ</b>	1			37				2			70			2			62			169				169
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1			37				1			35			1			31			103				103
2 Изборни предмети								1			35			1			31			66				66
<b>Укупно A1+B</b>	13	2		481	74			10			350			8			248			1079	74			1153
<b>Укупно A1+B</b>	15			555				10			350			8			248			1153				1153

Напомена: \* За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

Т-теорија, В-весеље, ПН-пројектна настава, Б-блок практичне настава

### Листа изборних предмета према програму-образовног-профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Страни језик II*		1	1
Изабрани спорт**		1	1
Историја (одабране теме)**		1	1
Изабрана поглавља математике			1
Индустријаска географија**		1	1
Ликовна култура**		1	1
Музичка култура**		1	1
Биологија		1	

\*Страни језик II ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године

\*\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	70	62	206
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90

Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Други предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			
Укупно-радних-недеља	39	39	39

## Подела одељења у групе

Р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	70			10

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2014/6

**2. НАСТАВНИ ПЛАН**

Недељни и годишњи фонд часова стручних предмета за образовни профил: ЕЛЕКТРИЧАР

	I РАЗРЕД						II РАЗРЕД						III РАЗРЕД						УКУПНО						
	недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			годишње						
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ					
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	9	2	6	333	74	222	8	1	12	280	35	420	60	4	1	18	124	31	558	90	737	140	1200	150	2227
1. Физика	2			74																	74				74
2. Технички материјали	2			74																	74				74
3. Техничко цртање		1			37																	37			37
4. Основе практичних вештина			6			222																	222		222
5. Основе електротехнике	3	1		111	37		2			70											181	37			218
6. Електрична мерења и електроника							2	1		70	35										70	35			105
7. Електричне инсталације	2			74			2			70				2			62				206				206
8. Електричне машине, апарати и уређаји							2			70											70				70
9. Електроопрема у индустрији														2			62				62				62
10. Предузетништво															1			31		30		31		30	61
11. Практична настава									12		420	60				18		558	60			978	120	1098	
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ</b>							1			35				1			31				66				66
1. Изборни предмети према програму огледа							1			35				1			31				66				66
<b>Укупно А2+Б</b>	9	2	6	333	74	222	8	1	12	280	35	420	60	4	1	18	124	31	558	90	737	140	1200	150	2227
<b>Укупно</b>				17		629			21		795					23		803					2227		2293**

Напомена: \*\*Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

## Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Нове технологије у термотехници		1	
Обновљиви извори енергије		1	
Електроенергетски водови			1
Апликативни програми за електричне инсталације			1

## Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	70	62	206
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90

Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	І РАЗРЕД часова	ІІ РАЗРЕД часова	ІІІ РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	І РАЗРЕД	ІІ РАЗРЕД	ІІІ РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			
Укупно-радни-недеља	39	39	39

## Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Техничко цртање	37			10
	Основе електротехнике	37			10
	Основе практичних вештина		222		10
	Електрична мерења и електроника	35			10
2	Практична настава		420	60	10
3	Предузетништво	31		30	10
	Практична настава		558	60	10

## Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. План и програм наставе и учења ако се реализује према Закону о дуалном образовању часови се остварују у привредним друштвима из следећих предмета:

предмет	разред	број часова/ недељно	број часова/ годишње	број часова блок наставе/ годишње
Практична настава	II	12	420	60
Практична настава	III	18	558	60

## Бравар – заваривач

### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2014/6

**НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ  
I НАСТАВНИ ПЛАН**

Недељни годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: **БРАВАР - ЗАВАРИВАЧ**

	I РАЗРЕД						II РАЗРЕД						III РАЗРЕД						УКУПНО						
	недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			годишње						
	Т	В	Ш	Т	В	Ш	Б	Т	В	Ш	Т	В	Ш	Б	Т	В	Ш	Т	В	Ш	Б	Σ			
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	12	2		420	70			9			315				7			217				952	70		1022
1 Српски језик и књижевност	3			105				2			70				2			62				237			237
1.1 језик и књижевност*	3			105				2			70				2			62				237			237
2 Српски као нематеријални језик*	2			70				2			70				2			62				202			202
3 Страни језик	2			70				2			70				1			31				171			171
4 Физичко васпитање	2			70				2			70				2			62				202			202
5 Математика	2			70				2			70				1			31				171			171
6 Историја	2			70																		70			70
7 Рачунарство и информатика		2			70																		70		70
8 Географија	1			35																		35			35
9 Екологија и заштита животне средине								1			35											35			35
10 Социологија са правима грађана															1			31				31			31
<b>B: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ</b>	1			35				2			70				2			62				167			167
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			35				1			31				101			101
2 Изборни предмети								1			35				1			31				66			66
<b>Укупно A1+B</b>	13	2		455	70			10			350				8			248				1053	70		1123
<b>Укупно A1+B</b>		15			525			10			350				8			248					1123		1123

Извозник\* За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине.

Т-теорија, В-весеље, Ш-практична настава, Б-блок практичне настава

### Листа изборних предмета према програму-образовног-профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Страни језик II*		1	1
Изабрани спорт**		1	1
Историја (одабране теме)**		1	1
Изабрана поглавља математике			1
Индустријаска географија**		1	1
Ликовна култура**		1	1
Музичка култура**		1	1
Биологија		1	

\*Страни језик II ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године

\*\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	62	202
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	90
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	90

Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	90
-----------------	-------	-------	-------	----

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Други предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			
Укупно-радних-недеља	39	39	39



## Подела одељења у групе

Р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	70			15

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2014/6

**2. НАСТАВНИ ПЛАН**

Недељни и годишњи фонд часова стручних предмета за образовни профил: ЕЛЕКТРИЧАР

	I РАЗРЕД						II РАЗРЕД						III РАЗРЕД						УКУПНО									
	недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			годишње									
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ								
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	9	2	6	333	74	222				8	1	12	280	35	420	60	4	1	18	124	31	558	90	737	140	1200	150	2227
1. Физика	2			74																				74				74
2. Технички материјали	2			74																				74				74
3. Техничко цртање		1			37																				37			37
4. Основе практичних вештина			6			222																				222		222
5. Основе електротехнике	3	1		111	37		2			70														181	37			218
6. Електрична мерења и електроника							2	1		70	35													70	35			105
7. Електричне инсталације	2			74			2			70			2			62							206				206	
8. Електричне машине, апарати и уређаји							2			70													70				70	
9. Електроопрема у индустрији													2			62							62				62	
10. Предузетништво													1			31	30						31		30		61	
11. Практична настава									12		420	60			18		558	60							978	120	1098	
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ</b>							1			35			1			31							66				66	
1. Изборни предмети према програму огледа							1			35			1			31							66				66	
<b>Укупно А2+Б</b>	9	2	6	333	74	222	8	1	12	280	35	420	60	4	1	18	124	31	558	90	737	140	1200	150	2227		2293**	
<b>Укупно</b>			17			629			21			795			23			803					2227			2293**		

Напомена: \*\*Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

## Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Репаратура машинских делова*		1	1
Алати, прибори и мерења*		1	1
Основне методе испитивања без разарања			1

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

## Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	62	202
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 90

Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90
-----------------	-------	-------	-------	-------

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			
Укупно-радних-недеља	39	39	39

## Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Техничко цртање	105			10
	Технологија браварских радова	105			10
	Основе браварских радова		210	60	10
	Машински елементи	105			10
2	Технологија металних конструкција процесне опреме	105			10
	Металне конструкције и процесне опреме		420	60	10
	Технологија заварених конструкција	93			10
3	Заварене конструкције		558	90	10
	Предузетништво	62			10

## Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. План и програм наставе и учења ако се реализује према Закону о дуалном образовању часови се остварују у привредним друштвима из следећих предмета:

предмет	разред	број часова/ недељно	број часова/ годишње	број часова блок наставе/ годишње
Основе браварских радова	I			60
Металне конструкције и процесне опреме	II	12	420	60
Заварене конструкције	III	18	558	90

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2021/12

### І ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА за образовни профил Бравар - заваривач \*

	І РАЗРЕД								ІІ РАЗРЕД								ІІІ РАЗРЕД								УКУПНО				Σ
	недељно			годишње					недељно			годишње					недељно			годишње					годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б				
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	4	6	6	140	210	210	60	2	6	12	70	210	420	60	5	18	155	558	90	210	575	1188	210	2183					
1 Техничко цртање		3		105																			105			105			
2 Машински материјали	2			70																			70			70			
3 Техничка механика	2			70																			70			70			
4 Машински елементи								3			105												105			105			
5 Техничка физика								2			70												70			70			
6 Технологија браварских радова		3		105																			105			105			
7 Основе браварских радова			6		210	60																		210	60	270			
8 Технологија металних конструкција и процесне опреме								3			105												105			105			
9 Металне конструкције и процесна опрема									12		420	60												420	60	480			
10 Технологија заварених конструкција															3		93						93			93			
11 Заварене конструкције																18	558	90						558	90	648			
12 Предузетништво															2		62						62			62			
<b>B2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>								1			35				1		31						66			66			
2 Изборни програм према програму образовног профила								1			35				1		31						66			66			
<b>Укупно A2+B2</b>	4	6	6	140	210	210	60	2 (*3)	6	12	70 (*105)	210	420	60	(*1) 5	18	(*31) 155	558	90	210 (*276)	575	1188	210	2183 (*2249)					
<b>Укупно A2+B2</b>	<b>16</b>			<b>620</b>				<b>20(*21)</b>				<b>760(*795)</b>				<b>23(*24)</b>				<b>803(*834)</b>				<b>2183(*2249)</b>					

Напомена: \* Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

### Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	І РАЗРЕД	ІІ РАЗРЕД	ІІІ РАЗРЕД
Репаратура машинских делова*		1	1
Алати, прибори и мерења*		1	1
Основне методе испитивања без разарања			1

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	І РАЗРЕД часова	ІІ РАЗРЕД часова	ІІІ РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	62	202
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

## Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	І РАЗРЕД часова	ІІ РАЗРЕД часова	ІІІ РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

## Остваривање школског програма по недељама

	І РАЗРЕД	ІІ РАЗРЕД	ІІІ РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			
Укупно-радни-недеља	39	39	39

## Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Техничко цртање	105			15
	Технологија браварских радова	105			15

	Основе браварских радова		210	60	10
	Машински елементи	105			15
2	Технологија металних конструкција процесне опреме	105			15
	Металне конструкције и процесне опреме		420	60	10
	Технологија заварених конструкција	93			15
3	Заварене конструкције		558	90	10
	Предузетништво	62			15

### Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. План и програм наставе и учења ако се реализује према Закону о дуалном образовању часови се остварују у привредним друштвима из следећих предмета:

предмет	разред	број часова/ недељно	број часова/ годишње	број часова блок наставе/ годишње
Основе браварских радова	I			60
Металне конструкције и процесне опреме	II	12	420	60
Заварене конструкције	III	18	558	90

## Индустрijски механичар

### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2020/13

**План наставе и учења: ИНДУСТРИЈСКИ МЕХАНИЧАР**

	План наставе и учења: ИНДУСТРИЈСКИ МЕХАНИЧАР												УКУПНО				
	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО				
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	12	2	420	70	9		315		7		217		952	70			1022
1 Српски језик и књижевност	3		105		2		70		2		62		237				237
1.1 језик и књижевност*	3		105		2		70		2		62		237				237
2 Српски као нематеријал језик*	2		70		2		70		2		62		202				202
3 Страни језик	2		70		2		70		1		31		171				171
4 Физичко васпитање	2		70		2		70		2		62		202				202
5 Математика	2		70		2		70		1		31		171				171
6 Историја	2		70										70				70
7 Рачунарство и информатика		2		70										70			70
8 Географија	1		35										35				35
9 Екологија и заштита животне средине					1		35						35				35
10 Социологија са пројектом грађана									1		31		31				31
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>	1		35		2		70		2		62		167				167
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		35		1		35		1		31		101				101
2 Изборни програми **					1		35		1		31		66				66
<b>Укупно А1+Б</b>	13	2	455	70	10		350 (11**)		8		248 (279**)		1053 (1119**)	70			1123 (1189**)
<b>Укупно А1+А2+Б</b>	15		525		10		350 (385**)		8		248 (279**)		1123 (1189**)				

\*\* Број часова за ученике који за изборни програм одаберу предмет са листе општеобразовних програма.

### Листа изборних предмета према програму-образовног-профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Страни језик II*		1	1
Изабрани спорт**		1	1
Историја (одабране теме)**		1	1
Изабрана поглавља математике			1
Индустрijаска географија**		1	1
Ликовна култура**		1	1
Музичка култура**		1	1
Биологија		1	

\*Страни језик II ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године

\*\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	62	202
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	90

Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	90
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	90

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	І РАЗРЕД часова	ІІ РАЗРЕД часова	ІІІ РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Други предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	І РАЗРЕД	ІІ РАЗРЕД	ІІІ РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			
Укупно-радни-недеља	39	39	39



## Подела одељења у групе

Р а з р ед	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	70			15

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2021/12

**1 ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА**  
за образовни профил Индустијски механичар \*

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								УКУПНО				Σ
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	5	6	6	175	210	210	60	2	7	12	70	245	420	60	1	4	18	31	124	558	90	276	579	1188	210	2253			
1 Техничко читање		3		105																					105			105	
2 Машински материјали	2			70																				70				70	
3 Техничка механика	2			70																				70				70	
4 Основе електротехнике и електронике	1	1		35	35																			35	35			70	
5 Машински елементи								3			105																	105	
6 Хидраулика и пневматика								2			70																	70	
7 Технологија ручне и машинске обраде		2			70																							70	
8 Технологија машинске обраде								2			70																	70	
9 Одржавање индустријских машина								2			70					1	2		31	62				101	62			163	
10 Ручна и машинска обрада			6			210	60																			210	60	270	
11 Одржавање и монтажа									12			420	60				18			558	90					978	150	1128	
12 Предузетништво																	2			62						62		62	
<b>B2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>								1			35					1			31					66				66	
2 Изборни програм према програму образовног профила								1			35					1			31					66				66	
<b>Укупно A2+B2</b>	5	6	6	175	210	210	60	2 (*3)	7	12	70 (*105)	245	420	60	1 (*2)	4	18	31 (*62)	124	558	90	276 (*342)	579	1188	210	2253 (*2319)			
<b>Укупно A2+B2</b>	17				655				21(*22)				795(*830)				23(*24)				803(*834)				2253(*2319)				

Напомена: \* Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

## Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Репаратура машинских делова*		1	1
Алати, прибори и мерења*		1	1
Основне методе испитивања без разарања		1	1
Мехатронски системи		1	1

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	І РАЗРЕД часова	ІІ РАЗРЕД часова	ІІІ РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	62	202
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	І РАЗРЕД часова	ІІ РАЗРЕД часова	ІІІ РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	І РАЗРЕД	ІІ РАЗРЕД	ІІІ РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			

Укупно-радних-недеља	39	39	39
----------------------	----	----	----

### Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Техничко цртање	105			15
	Основе електротехнике и електронике	30			15
	Технологија ручне и машинске обраде	70			15
	Ручна и машинска обрада		210	60	10
2	Машински елементи	105			15
	Технологија машинске обраде	70			15
	Хидраулика и пнеуматика	70			15
	Одржавање и монтажа		420	60	10
3	Одржавање индустријских машина				15
	Одржавање и монтажа				10
	Предузетништво				15

## Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. План и програм наставе и учења ако се реализује према Закону о дуалном образовању часови се остварују у привредним друштвима из следећих предмета:

предмет	разред	број часова/ недељно	број часова/ годишње	број часова блок наставе/ годишње
Основе браварских радова	I			60
Металне конструкције и процесне опреме	II	12	420	60
Заварене конструкције	III	18	558	90

## Опремене машинске обраде - резањем

## Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2022/8

### НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ I НАСТАВНИ ПЛАН

Недељни годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: ОПЕРАТЕР МАШИНСКЕ ОБРАДЕ

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО			
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње	
	Т	В ПН	Т	В ПН Б	Т	В ПН	Т	В ПН Б	Т	В ПН	Т	В ПН Б	Т	В ПН Б	Σ	
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	12	2	420	70	10		350		6		186		956	70		1026
1 Српски језик и књижевност	3		105		2		70		2		62		237			237
1.1 језик и књижевност*	3		105		2		70		2		62		237			237
2 Српски као нематеријни језик*	2		70		2		70		2		62		202			202
3 Страни језик	2		70		2		70		1		31		171			171
4 Физичко васпитање	2		70		2		70		2		62		202			202
5 Математика	2		70		2		70		1		31		171			171
6 Историја	2		70										70			70
7 Рачунарство и информатика		2		70										70		70
8 Географија	1		35										35			35
9 Екологија и заштита животне средине					1		35						35			35
10 Социологија са правима грађана					1		35						35			35
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ</b>	1		35		2		70		2		62		167			167
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		35		1		35		1		31		101			101
2 Изборни предмети					1		35		1		31		66			66
<b>Укупно А1+Б</b>	13	2	455	70	11 (12**)		385 (420**)		7 (8**)		217 (248**)		1057 (1123**)	70		1127 (1193**)
<b>Укупно А1+Б</b>	15		525		11 (12**)		385 (420**)		7 (8**)		217 (248**)		1127 (1193**)			

Напомена\*: За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

Т-теорија, В-вежбе, ПН-практична настава, Б-блок практичне наставе

## Листа изборних предмета према програму-образовног-профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Страни језик II*		1	1
Изабрани спорт**		1	1
Историја (одабране теме)**		1	1
Изабрана поглавља математике			1
Индустријаска географија**		1	1
Ликовна култура**		1	1
Музичка култура**		1	1
Биологија		1	

\*Страни језик II ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године

\*\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

## Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	62	202
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	90
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	90
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	90

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

## Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Други предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње		

Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			
Укупно-радних-недеља	39	39	39

### Подела одељења у групе

Р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	70			15

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2022/8

### Г ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА за образовни профил Оператер машинске обраде \*

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								УКУПНО				Σ
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	6	5	6	210	175	210	60		2	6	12	70	210	420	60			6	18	31	186	558	90		280	571	1188	210	2249
1 Техничко цртање		3		105																							105		105
2 Машински материјали	2			70																					70				70
3 Техничка механика	2			70																					70				70
4 Машински елементи										3		105															105		105
5 Техничка физика								2			70														70				70
6 Технологија ручне и машинске обраде	2	2		70	70																				70	70			140
7 Ручна и машинска обрада			6			210	60																				210	60	270
8 Технологија машинске обраде на конвенционалним машинама <sup>2)</sup>										3		105						2		62							167		167
9 Машинска обрада на конвенционалним машинама <sup>1)</sup>											12			420	60				12				372	30			792	90	882
10 Технологија машинске обраде на нумерички управљаним машинама <sup>3)</sup>																		2		62							62		62
11 Машинска обрада на нумерички управљаним машинама <sup>3)</sup>																			6				186	60			186	60	246
12 Предузетништво																		2		62							62		62
<b>B2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>								1			35						1			31							66		66
2 Изборни програм према програму образовног профила								1			35						1			31							66		66
<b>Укупно A2+B2</b>	6	5	6	210	175	210	60	2	6	12	70	210	420	60	(*)	6	18	(*)31	186	558	90		280	571	1188	210	2249		
<b>Укупно A2+B2</b>	17				655				20(*21)				760(*795)				24(*25)				834(*865)				2249(*2315)				

Напомена: \* Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

### Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Репаратура машинских делова*		1	1
Ливење у пешчаним калупима*		1	1
Термичка обрада*		1	1
Обрада метала у оластичном стање*		1	1

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	62	202
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

## Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

## Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			
Укупно-радних-недеља	39	39	39

## Подела одељења у групе

Разред	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Техничко цртање	105			15
	Технологија ручне и машинске обраде	70			15



	Ручна и машинска обрада		210	60	10
2	Машински елементи	105			15
	Технологија машинске обраде на конвенционалним машинама	105			15
	Машинска обрада на конвенционалним машинама		420	60	10
3	Технологија машинске обраде на конвенционалним машинама	62			15
	Машинска обрада на конвенционалним машинама		372	30	10
	Технологија машинске обраде на нумерички управљаним машинама	62			15
	Машинска обрада на нумерички управљаним машинама		186	60	10
	Предузетништво	62			15

### Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. План и програм наставе и учења ако се реализује према Закону о дуалном образовању часови се остварују у привредним друштвима из следећих предмета:

предмет	разред	број часова/ недељно	број часова/ годишње	број часова блок наставе/ годишње
Ручна машинска обрада	I			60
Машинска обрада на конвенционалним машинама	II	12	420	60
Машинска обрада на конвенционалним машинама	III	12	372	30
Машинска обрада на нумерички управљаним машинама	III	6	186	60

## Техничар за комјутерско управљање (CNC) машина

### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2018/6

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЉА  
Образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА КОМЈУТЕРСКО УПРАВЉАЊЕ (CNC) МАШИНА

	I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
	недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	15	2	525	70		14		490			10		350			12		372			1737	70		1807
1 Српски језик и књижевност	3		105			3		105			3		105			3		93			408			408
1.1 _____ језик и књижевност*	3		105			3		105			3		105			3		93			408			408
2 Српски као нематерњи језик*	2		70			2		70			2		70			2		62			272			272
3 Страни језик	2		70			2		70			2		70			2		62			272			272
4 Физичко васпитање	2		70			2		70			2		70			2		62			272			272
5 Математика	3		105			3		105			3		105			3		93			408			408
6 Рачунарство и информатика		2		70																	70			70
7 Хемија	2		70																		70			70
8 Физика	2		70																		70			70
9 Ликовна култура	1		35																		35			35
10 Историја						2		70													70			70
11 Географија						2		70													70			70
12 Социологија са правима грађана																2		62			62			62
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ</b>	1		35			1		35			3		105			3		93			268			268
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		35			1		35			1		35			1		31			136			136
2 Изборни предмети према програму образовног профила**											2		70			2		62			132			132
<b>Укупно A1 + Б</b>	16	2	560	70		15		525			11		385			13		403			1873	70		1943
<b>Укупно</b>	18		630			15		525			11 (13 <sup>*)</sup>		385 (455 <sup>*)</sup>			13 (15 <sup>*)</sup>		1082			1943 (2075 <sup>*)</sup>			

Напомена:\*За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

### Листа изборних предмета према програму-образовног-профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Изабрана поглавља математике			2	2
Екологија и заштита животне средине*			2	2
Физика*			2	2
Историја*			2	2
Биологија*			2	2
Музичка култура*			2	2
Логика са етиком*			2	2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

## Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	70	62	272
Додатни рад *	30	30	30	30	120
Допунски рад *	30	30	30	30	120
Припремни рад *	30	30	30	30	120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

## Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

## Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2

Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

### Подела одељења у групе

Р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	70			15

### Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2018/6

**ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА**  
Образовни профил: **ТЕХНИЧАР ЗА КОМПЈУТЕРСКО УПРАВЉАЊЕ (СНС) МАШИНА**

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																	
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње																	
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ													
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	4	6	4	140	210	140	60	2	11	4	70	385	140	60	2	17	0	70	595	0	60	2	15	0	62	465	0	90	342	1655	280	270	2547	
1. Екологија и заштита животне средине	2			70																									70			70		
2. Техничко цртање		4			140																								140			140		
3. Машински материјали	2				70																								70			70		
4. Мерење и контрола квалитета		2				70		30																					70		30	100		
5. Механика							2		70				2				70												140			140		
6. Машински елементи							2		70																				70			70		
7. Електротехника и електроника							2		70																				70			70		
8. Компјутерска графика							3		105																				105			105		
9. Технологија машинске обраде							2		70																				70			70		
10. Технологије поступци са контролом							2		70																				70			70		
11. Хидраулика и пнеуматика											2						70												70			70		
12. Моделирање машинских елемената и конструкција											3						105												105			105		
13. Технологија за компјутерски управљане машине											4						140	30											140	30		170		
14. Програмирање за компјутерски управљане машине											2						70			7					217				287			287		
15. Аутоматизација производње и флексибилни производни системи																			2						62				62			62		
16. Пројектовање технолошких система											6						210	30		6					186			90	396	120		516		
17. Практична настава			4			140	30			4		140	60																280	90		370		
18. Предузетништво																			2						62				62			62		
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>	4	6	4								2						70			2					62				132			132		
2. Изборни програм образовног профила**											2						70			2					62				132			132		
<b>Укупно А2+Б</b>					140	210	140	60	2	11	4	70	385	140	60	2	17	0	70	595	0	60	2	15	0	62	465	0	90	342	1655	280	270	2547
<b>Укупно А2+Б</b>	14				550				17				655				19			725				17				617			2547			
																																(2679 <sup>**</sup> )		

Напомена: \*\* Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

### Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Обрада метала у пластичном стање*			2	2
Репаратура машинских делова*			2	2
Мехатроника*			2	2
Управљање системом квалитета*			2	2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

## Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	70	62	272
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

## Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

## Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2

Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

### Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку/настава у блоку учење кроз рад	Број ученика у групи до
1	Техничко цртање	140			15
	Мерење и контрола квалитета	70		30	10
	Практична настава		140	30	10
2	Машински елементи	70			10
	Електротехника и електроник	70			10
	Компјутерска графика	105			10
	Технологија машинске обраде	70			10
	Технолошки поступци са контролом	70			10
	Практична настава		140	60	10
3	Хидраулика и пнеуматика	70			10
	Моделирање машинских елемената и конструлција	104			10
	Технологија за комјутерски управљане машине	140		30	10
	Програмирање закомјутерси управљане машине	70			10
	Пројектовање технолошких система	210		30	10
4	Програмирање закомјутерси управљане машине	217			10
	Пројектовање технолошких система	186		90	10
	Предузетништво	62			15

## Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима.

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2020/9

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА  
за образовни профил Техничар за компјутерско управљање (CNC) машина\*

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО				Σ															
	ИСЕДАО		ГОДИШЊЕ		ИСЕДАО		ГОДИШЊЕ		ИСЕДАО		ГОДИШЊЕ		ИСЕДАО		ГОДИШЊЕ		ГОДИШЊЕ																			
	Т	В	III	Б	Т	В	III	Б	Т	В	III	Б	Т	В	III	Б	Т	В	III	Б																
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	8	8	4	175	175	140	60	6	6	4	210	175	140	60	3	16	195	560	60	2	15	62	405	90	882	1375	280	270	2477							
1 Екологија и животна животна средина	2			70																				70				70								
2 Техничко цртање		4			140																				140			140								
3 Математика	2			70																				70				70								
4 Механика	1	1		35	35			1	1		35	35												70	70			140								
5 Математика								1	1		35	35												35	35			70								
6 Електротехника и електроника								2			70													70				70								
7 Компјутерска графика									3			105												105				105								
8 Техничка наставна средина								2			70		30											70			30	100								
9 Мерње и контроли објеката														1	1	35	35						35	35			70									
10 Математика														3		105							105				105									
11 Техничка графика														2	2	70	70						70	70			140									
12 Програмисање и компјутерско управљање машина														4		140					7		217			357	357									
13 Пројектовање технолошког система														6		210	60				6		196	90		396	150	546								
14 Автоматизација производње и сервисних технолошких система																		2				62		62			62									
15 Практична настава			4			140	60			4			140	30													280	90	370							
16 Предметничко																			2				62		62			62								
<b>B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ</b>														3		70					2		62			132	132									
1 Изборни предмет према програму образовног профила														2		70					2		62			132	132									
<b>Укупно A2+B2</b>	8	8	4	175	175	140	60	6	6	4	210	175	140	60	3	16	195	560	60	2	15	62	405	90	882	1375	280	270	2477							
<b>Укупно A2+B2</b>	14				598				15				585				19 (**21)				225 (**795)				17 (**19)				647 (**879)				2477 (**2689)			

Напомена: \* Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку.

## Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Хидраулика и пнеуматика*			2	2
Адитивне технологије*			2	2
Мехатроника*			2	2
Управљање системом квалитета*			2	2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

## Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	70	62	272

Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радни-недеља	39	39	39	39



## Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова				Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку/настава у блоку учење кроз рад	Учење кроз рад/блок	
1	Техничко цртање	140				15
	Механика	35				15
	Практична настава		140	60		10
2	Механика	35				15
	Машински елементи	35				15
	Компјутерска графика	105			70	15
	Технологија машинске обраде	70		30		15
	Практична настава		140		140/30	10
3	Мерење и контрола квалитета	35				15
	Моделирање машинских елемената и конструкција	105			105	15
	Технологија за компјутерски управљане машине	70				15
	Програмирање за компјутерски управљане машине	140			140	15
	Пројектовање технолошких система	210		60	210/60	10
4	Програмирање за компјутерски управљане машине	217			217	15
	Пројектовање технолошких система	186		90	186/90	10
	Предузетништво	62				15

## Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима.

План и програм наставе и учења ако се реализује према Закону о дуалном образовању часови се остварују у привредним друштвима из следећих предмета:

предмет	разред	број часова/ недељно	број часова/ годишње	број часова блок наставе/ годишње
Компјутерска графика	II	2	70	
Практична настава	II	4	140	30
Моделирање машинских елемената и конструција	III	3	105	
Програмирање за компјутерски управљане машине	III	4	140	
Пројектовање технолошких система	III	6	210	60
Програмирање за компјутерски управљане машине	IV	7	217	
Пројектовање технолошких система	IV	6	186	90

## Техничар за дизајн у машинству

### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2022/2

План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ЗА ДИЗАЈН У МАШИНСТВУ

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО			
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње			
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ	
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	14	2	518	74	14	490	10	340	12	372	1720	74	1794							
1 Српски језик и књижевност	3		111		3	105	3	102	3	93	411		411							
1.1 _____језик и књижевност*	3		111		3	105	3	102	3	93	411		411							
2 Српски као нематерњи језик*	2		74		2	70	2	68	2	62	274		274							
3 Страни језик	2		74		2	70	2	68	2	62	274		274							
4 Физичко васпитање	2		74		2	70	2	68	2	62	274		274							
5 Математика	3		111		3	105	3	102	3	93	411		411							
6 Рачунарство и информатика		2		74									74						74	
7 Хемија	2		74										74						74	
8 Физика	2		74										74						74	
9 Историја					2	70							70						70	
10 Географија					2	70							70						70	
11 Социологија са правима грађана									2	62			62						62	
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>	1		37		1	35	3	102	3	93	267		267							
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		37		1	35	1	34	1	31	137		137							
2 Изборни програми према програму образовног профила**							2	68	2	62	130		130							
<b>Укупно А1 + Б</b>	15	2	555	74	15	525	11	374	13	403	1857	74	1931							
Укупно	17		629		15	525	11 (13 <sup>''</sup> )	374 (442 <sup>''</sup> )	13 (15 <sup>''</sup> )	403 (465 <sup>''</sup> )	1931 (2061 <sup>''</sup> )		1931 (2061 <sup>''</sup> )							

Напомена: \*За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

\*\* Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

### Листа изборних предмета према програму-образовног-профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Музичка култура*			2	2
Биологија*			2	2
Изабрана поглавља из математике			2	2
Историја (одабране теме)*			2	2
Физика*			2	2
Логика са етиком*			2	2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	74	70	64	282
Додатни рад *	30	30	30	30	120
Допунски рад *	30	30	30	30	120
Припремни рад *	30	30	30	30	120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			

Културна и јавна делатност школе	2 радна дана
----------------------------------	--------------

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	37	35	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)			2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

### Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	74			15

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2022/2

### Г ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА за образовни профила Техничар за дизајн у машинству\*

	I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО					Σ						
	недељно		годинње			недељно		годинње			недељно		годинње			недељно		годинње			годинње											
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б							
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	4	10		148	370		8	8		280	280		60	6	7	6	204	238	204	90	4	6	6	124	186	186	90	756	1074	390	240	2460
1 Екологија и заштита животне средине	2			74																								74			74	
2 Техничко цртање са нацртном геометријом	4			148																									148		148	
3 Материјали	2			74																								74		74		
4 Техничка механика	3			111																									111		111	
5 Цртање, сликање и вајање	3			111																									111		111	
6 Развој новог производа							2			70																		70		70		
7 Дизајн у машинству							2			70				2	2		68	68										138	68		206	
8 Теорија форме							2			70			60															70	60		130	
9 Машинство и одржни развој							2			70																	70			70		
10 Компјутерска графика							3			105																		105		105		
11 Механизми							2			70																		70		70		
12 Машински елементи са мерњем и контролом							2	1		70	35			1	1		34	34										104	69		173	
13 Технологија обраде														3			102											102		102		
14 Моделирање у машинству														4			136	60			4			124	60			260	120	380		
15 Обликовање машинских производа																				2			62				62		62			
16 Управљање системом квалитета																				2			62				62		62			
17 Предузетништво																				2			62				62		62			
18 Практична настава															6		204	30			6			186	30			390	60	450		
<b>B2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>														2			68			2			62				130		130			
2 Изборни програм према програму образовног профила														2			68			2			62				130		130			
<b>Укупно A2+B2</b>	4	10		148	370		8	8		280	280		60	6	7	6	204	238	204	90	4	6	6	124	186	186	90	756	1074	390	240	2460
<b>Укупно A2+B2</b>		14		518			16			620				19 (**21)			736 (**804)			16 (**18)			586 (**648)				2460 (**2590)					

Напомена: \* Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

\*\* Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

## Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Адитивне технологије			2	2
Историја дизајна 1			2	2
Историја дизајна 2				2*

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

## Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	74	70	64	282
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

## Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

## Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	37	35	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)			2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

## Подела одељења у групе

Разред	Предмет/модул	Годишњи фонд часова				Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку/настава у блоку учење кроз рад	Учење кроз рад	
1	Техничко цртање са нацртном геометријом	148				15

	Механика	37				15
2	Механика са механизмима	37				15
	Машински елементи	37				15
	Компјутерска графика	111				15
	Практична настава		148			10
3	Машински елементи	35				15
	Моделирање машинских елемената и конструлција	105		60		15
	Технологија машинских спојева	70				15
	Практична настава		210		210	10
	Предузетништво	70				15
4	Моделирање машинских елемената и конструлција	96		60		15
	Технологија машинских спојева	64				15
	Конструисање	96				15
	Практична настава		192		192	10

### Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. План и програм наставе и учења ако се реализује према Закону о дуалном образовању часови се остварују у привредним друштвима из следећих предмета:

предмет	разред	број часова/ недељно	број часова/ годишње	број часова блок наставе/ годишње
Моделирање машинских елемената и конструлција	III			60
Практична настава	III	6	210	
Моделирање машинских елемената и конструлција	IV			60
Практична настава	IV	6	192	90

## Техничар за роботику

### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2015/21

#### НАСТАВНИ ПЛАН

Подручје рада: МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА

Образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА РОБОТИКУ

Бр.	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРИВИ РАЗРЕД				ДРУГИ РАЗРЕД				ТРЕЋИ РАЗРЕД				ЧЕТВРТИ РАЗРЕД				УКУПНО			
		РАД. ЧАС НАСТ.		№	%	РАД. ЧАС НАСТ.		№	%	РАД. ЧАС НАСТ.		№	%	РАД. ЧАС НАСТ.		№	%	РАД. ЧАС НАСТ.		№	%
		НЕД.	ГОДИШЊЕ			НЕД.	ГОДИШЊЕ			НЕД.	ГОДИШЊЕ			НЕД.	ГОДИШЊЕ			НЕД.	ГОДИШЊЕ		
1.	а. Средњи језик и књижевност б. _____ у вис књижевности*	3	105			3	102			3	105			3	96			12	408		
2.	Српско-хрватски језик	2*	70			2*	68			2*	70			2*	64			8*	272		
3.	Српски језик	2	70			2	68			2	70			2	64			8	272		
4.	Српско језик									2	70							2	70		
5.	Математика													2	64			2	64		
6.	Историја	2	70			2	68											4	136		
7.	Математика	1	35															1	35		
8.	Лична историја					1	34											1	34		
9.	Филозофско васпитање	2	70			2	68			2	70			2	64			8	272		
10.	Математика	3	175			3	170			3	175			3	160			12	680		
11.	Регуларни и ирегуларни полиедри	3	105															3	105		
12.	Национална историја													2	64			2	64		
13.	Логика									1	35							1	35		
14.	Географија					2	68											2	68		
15.	Филозоф	2	70	33		2	68	38										4	136	49	
16.	Канада	2	70															2	70		
17.	Биологија	2	70															2	70		
18.	Уставни историја													1	32			1	32		
<b>УКУПНО А:</b>		<b>21</b>	<b>4</b>	<b>735</b>	<b>140</b>	<b>19</b>	<b>1</b>	<b>646</b>	<b>34</b>	<b>15</b>	<b>525</b>			<b>17</b>	<b>54</b>	<b>4</b>		<b>72</b>	<b>5</b>	<b>2450</b>	<b>174</b>
<b>УКУПНО А:</b>		<b>25</b>	<b>4</b>	<b>875</b>		<b>20</b>	<b>1</b>	<b>680</b>		<b>25</b>	<b>525</b>			<b>17</b>	<b>544</b>			<b>77</b>	<b>5</b>	<b>2624</b>	

Напомена: За ученике који наставу слушају на једном од језика народности (Закон о средњој школи, члан 5)

В. ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	Први разред		Други разред		Трећи разред		Четврти разред		Укупно	
	Нед.	Годишње	Нед.	Годишње	Нед.	Годишње	Нед.	Годишње	Нед.	Годишње
1. Верска настава	1	36	1	36	1	37	1	32	4	141
2. Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	37	1	32	4	141

\*НАПОМЕНА: Ученик који се определио за један од изборних предмета, задржава тај изборни предмет до краја стицања средњег образовања и васпитања

II ОСТАЛИ ОБАВЕЗНИ ОБЛИЦИ РАДА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Први разред	Други разред	Трећи разред	Четврти разред	Укупно
	Годишње	Годишње	Годишње	Годишње	Годишње
1. Пракса и практични рад	<b>Према потребама подручја рада МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА</b>				
2. Додатни рад	До 60 часова	До 60 часова	До 60 часова	До 60 часова	До 240 часова
3. Друштвено-корисни рад*	2 радна дана	2 радна дана	2 радна дана	2 радна дана	8 радних дана
4. Припремни и допунски рад	До 60 часова	До 60 часова	До 60 часова	До 60 часова	До 240 часова

\*Напомена: Ако се у току године укаже потреба за њим

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			



Други страни језик	2 часа недељно
Други предмети *	1-2 часа недељно
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	34	35	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	3	2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

### Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	105			15

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 205/21

Образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА РОБОТИКУ

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежбе, практична настава)	ПРВИ РАЗРЕД				ДРУГИ РАЗРЕД				ТРЕЋИ РАЗРЕД				ЧЕТВРТИ РАЗРЕД				УКУПНО								
	Разредно часонна настава		Годишња		Разредно часонна настава		Годишња		Разредно часонна настава		Годишња		Разредно часонна настава		Годишња		Разредно часонна настава		Годишња						
	теорија	вежбе	теорија	вежбе	теорија	вежбе	теорија	вежбе	теорија	вежбе	теорија	вежбе	теорија	вежбе	теорија	вежбе	теорија	вежбе	теорија	вежбе					
	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В					
1. Програмирање и програмски језици						2	68				2	70							4	138					
2. Машински материјали	2			70															2	70					
3. Техничка механика са металнимима	2			70	3			102			2			70					7	242					
4. Техничко цртање са компјутерском графиком		3		105															3	105					
5. Машински елементи					2			68			2			70					4	138					
6. Технолошки поступци										1	2	35	70						1	2	35	70			
7. Технологија обраде					3			102											3	102					
8. Електротехника					2			68											2	68					
9. Електроника и микропроцесори*										2		70	18*						2	70	18*				
10. Флексибилни производни системи*										2	2	70	70	42*	4	3	128	96	30	6	5	198	166	72	
11. Хидраулика и пневматика														2	1	64	32		2	1	64	32			
12. Конструисање применом рачунара											2		70							2		70			
13. Роботи															3	2	96	64	30	3	2	96	64	30	
14. Практична настава									60														90	150	
Укупно Б:	4	3	140	105	60	10	2	340	68	90	9	8	315	280	60	9	6	288	192	60	32	19	1083	645	270
Укупно В:		7		245	60			12	408	90			17	595	60			15	480	60		51	1728	270	

## Подела одељења у групе

Р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку/ Број ученика у групи до	Број ученика у групи до
1	Техничко цртање са компјутерском графиком	105			15
	Практична настава			60	10
2	Програмирање и програмски језици	68			15
	Практична настава			90	10
3	Програмирање и програмски језици	70			15
	Технолошко поступци	70			15
	Електроника и микроконтролори	70		18	15
	Флексибилни производни системи	70		42	10
	Конструисање применом рачунара	70			15
4	Флексибилни производни системи	96		30	10
	Роботи	64		30	10

	Хидраулика и пнеуматика	32			15
--	-------------------------	----	--	--	----

## Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима.

## Техничар друмског саобраћаја

### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2018/8

План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ДРУМСКОГ САОБРАЋАЈА

	I РАЗРЕД		II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО													
	недељно		годишње				недељно				годишње				годишње													
	Т	В	П	Н	Б	Т	В	П	Н	Б	Т	В	П	Н	Б	Т	В	Б	Σ									
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	19	2	703	74		10					12				420				10			310			1781	74		1855
1 Српски језик и књижевност	3		111			3					3				105				3			93			414			414
1.1 језик и књижевност*	3		111			3					3				105				2			93			414			414
2 Српски као нематеријални језик*	2		74			2					2				70				2			62			276			276
3 Страни језик	2		74			2					2				70				2			62			276			276
4 Физичко васпитање	2		74			2					2				70				2			62			276			276
5 Математика	3		111			3					3				105				3			93			414			414
6 Рачунарство и информатика		2		74																						74		74
7 Историја	2		74																						74			74
8 Ликовна култура	1		37																						35			35
9 Географија	2		74																						74			74
10 Хемија	2		74																						74			74
11 Биологија	2		74																						74			74
12 Социологија са правима грађана											2				70										70			70
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>	1		37			1					3				105				3			93			270			270
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		37			1					1				35				1			31			138			138
2 Изборни предмети **											2				70				2			62			132			132
<b>Укупно А1+Б</b>	20	2	740	74		11					13				485				11			341			1919	74		1993
<b>Укупно</b>	22		814			11					13 (15 <sup>''</sup> )				485 (525 <sup>''</sup> )				11 (13 <sup>''</sup> )			341 (403 <sup>''</sup> )			1993 (2125 <sup>''</sup> )	74		1993 (2125 <sup>''</sup> )

Напомена: \* За ученике који наставу слушају на материјалном језику националне мањине

### Листа изборних предмета према програму-образовног-профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Изабрана поглавља математике			2	2
Екологија и заштита животне средине*			2	2
Историја*			2	2

Музичка култура*			2	2
Логика са етиком*			2	2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	70	70	62	276
Додатни рад *	30	30	30	30	120
Допунски рад *	30	30	30	30	120
Припремни рад *	30	30	30	30	120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

## Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

## Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	74			15

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2018/6

### ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

#### за образовни профил ТЕХНИЧАР ДРУМСКОГ САОБРАЋАЈА

	I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		IV РАЗРЕД		УКУПНО																				
	годишње		годишње		годишње		годишње		годишње																				
	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Б	Σ															
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	6	2	2	222	74	74	17	4	595	140	60	11	6	385	210	70	11	2	6	341	62	186	90	1543	136	610	220	2509	
1 Техничко цртање	2			74																							74		
2 Саобраћајни системи	2			74																							74		
3 Технологија материјала	2			74																							74		
4 Физика	2			74																							74		
5 Механика					2		70																				70		
6 Саобраћајна психологија					2		70																				70		
7 Машински елементи					2		70																				70		
8 Терет у транспорту					3		105																				105		
9 Регулисање и безбедност саобраћаја					2		70	2		70			2		62											202			
10 Моторна возила					3		105	3		105			2		62											272			
11 Саобраћајна инфраструктура					3		105	2		70			2		62											237			
12 Организација провоза								4		140			3		93											233			
13 Интелигентни транспортни системи												2		62											62				
14 Предузетничтво												2		62											62				
15 Практична настава	2			74			4		140	60			6		210	70			6				186	90			610	220	830
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>										2		70			2		62							132				132	
1 Изборни програм образовање профила**										2		70			2		62							132				132	
<b>Σ Укупно А2+Б</b>	6	2	2	222	74	74	17	4	595	140	60	11	6	385	210	70	11	2	6	341	62	186	90	1543	136	610	220	2509	
Укупно	10			370			21		795			17	(*19)	665	(*735)			19	(*21)				679	(*741)			2509	(*2641)	

Напомена:

\* Уколико ученик изабере све стручне изборне предмете

\*\* Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

## Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Интегрални транспорт			2	
Механизација претовара			2	

Саобраћајно пројектовање*				2
Трасологија*				2

\* програм се реализује кроз вежбе

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	70	70	62	276
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

## Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

## Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку/настава у блоку учење кроз рад	Број ученика у групи до
1	Техничко цртање	74			15
	Практична настава		74		15
2	Практична настава		140	60	15
3	Практична настава	210		70	15
4	Практична настава	186		90	15
	Саобраћајно пројектовање	62			15
	Предузетништво	62			15

## Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима

## Саобраћајно - транспортни техничар

### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2002/3

#### НАСТАВНИ ПЛАН

Подручје рада: САОБРАЋАЈ

Група: ЖЕЛЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ

Образовни профил: ТЕХНИЧАР ВУЧЕ, ТЕХНИЧАР ТЕХНИЧКО КОЛСКЕ ДЕЛАТНОСТИ, САОБРАЋАЈНО- ТРАНСПОРТНИ ТЕХНИЧАР

Ред. број	ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ А. ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					ЧЕТВРТИ РАЗРЕД					УКУПНО				
		РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Настава у блоку	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Настава у блоку	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Настава у блоку	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Настава у блоку	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Настава у блоку	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Настава у блоку							
		СЕДМИЧНО	ГОДИШНЕ		СЕДМИЧНО	ГОДИШНЕ		СЕДМИЧНО	ГОДИШНЕ		СЕДМИЧНО	ГОДИШНЕ		СЕДМИЧНО	ГОДИШНЕ											
		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В	Т	В	Т	В	
31.	а. Српски језик и књижевност б. језик и књижевност*	3		111		3		105		3		105		3		90		12		417						
32.	Српски као нематеријни језик*	2*				2*				2*				2*				8*								
33.	Страни језик	2		74		2		70		2		70		2		60		8		278						
34.	Социологија									2		70						2		70						
35.	Филозофија													2		60		2		60						
36.	Историја	2		74		2		70										4		144						
37.	Музичка уметност	1		37														1		37						
38.	Ликовна култура					1		35										1		35						
39.	Физичко васпитање	2		74		2		70		2		70		2		60		8		274						
40.	Математика	4		148		4		140		3		105		3		90		14		485						
41.	Рачунарство и информатика		2		74														2		74					
42.	Географија	2		74														2		74						
43.	Физика	2		74		2		70										4		144						
44.	Хемија	2		74														2		74						
45.	Биологија	2		74														2		74						
46.	Устав и права грађана													1		30		1		30						
Укупно А:		22	2	814	74	16		560		12		420		13		420		65	2	2184	74					
Укупно Б:		24		888		16		560		12		420		13		390		67		2258						

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	37	35	35	30	137
Додатни рад *	30	30	30	30	120
Допунски рад *	30	30	30	30	120
Припремни рад *	30	30	30	30	120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада



## Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

## Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	35	30
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	2	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

## Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	74			15

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2013/10

Подручје рада: САОБРАЋАЈ

Група: ЖЕЛЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ

Образовни профил: САОБРАЋАЈНО-ТРАНСПОРТНИ ТЕХНИЧАР

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежбе, практична настава)	ПРВИ РАЗРЕД				ДРУГИ РАЗРЕД				ТРЕЋИ РАЗРЕД				ЧЕТВРТИ РАЗРЕД				УКУПНО							
	Разредно часовна настава		Часовно у блоку год.		Разредно часовна настава		Часовно у блоку год.		Разредно часовна настава		Часовно у блоку год.		Разредно часовна настава		Часовно у блоку год.		Разредно часовна настава		Часовно у блоку год.					
	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње				
	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В				
1. Основи саобраћаја и транспорта	2		74															2		74				
2. Железничка постројења	2		74		2		70											4		144				
3. Информациони системи железнице					2		70											2		70				
4. Техничка механика					2		70											2		70				
5. Техничко цртање са напратном геометријом	2		74															2		74				
6. Организација железничког саобраћаја					4		140		4		140		4		120			12		400				
7. Возна средства и вуча возова					2		70											2		70				
8. Организација превоза ствари					2		70		2		70		2		60			6		200				
9. Организација превоза путника									3		105		2		60			5		165				
10. Експлоатација вучених возила									2		70		2		60			4		130				
11. Транспортно право, маркетинг и инспекција									2		70							2		70				
12. Средства осигурања и веза									2		70		2		60			4		130				
13. Транспортно рачуноводство									2		70		2		60			4		130				
14. Економика саобраћаја													2		60			2		60				
15. Практична настава		2		74		2		70	60		2		70	60		2		60	120		8	274	240	
Укупно Б:	6	2	222	74	14	2	490	70	60	17	2	595	70	60	16	2	480	60	120	53	8	1787	274	240
Укупно Б:	8		296		16		560		60	19		665		60	18		540		120	61		2061		240
Укупно на годишњем нивоу:			296				620					725			660					2301				

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	37	35	35	30	137
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних да на	До 5 наставних да на
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			

Трећи страни језик	2 часа недељно
Други предмети *	1-2 часа недељно
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	35	30
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	2	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радни-недеља	39	39	39	39

### Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку/настава у блоку учење кроз рад	Број ученика у групи до
1	Практична настава	74			15
2	Практична настава	70		60	15
3	Практична настава	70		60	15
4	Практична настава	60		120	15

### Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима

## Техничар вуче

### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2021/8

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА: ТЕХНИЧАР ВУЧЕ

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО							
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње							
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Σ			
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	18	2	666	74		11		385			12		420			10		310			1781	74		1855
1 Српски језик и књижевност	3		111			3		105			3		105			3		93			414			414
1.1 језик и књижевност*	3		111			3		105			3		105			3		93			414			414
2 Српски као нематеријни језик*	2		74			2		70			2		70			2		62			276			276
3 Страни језик	2		74			2		70			2		70			2		62			276			276
4 Физичко васпитање	2		74			2		70			2		70			2		62			276			276
5 Математика	3		111			3		105			3		105			3		93			414			414
6 Рачунарство и информатика		2		74																		74		74
7 Историја	2		74																		74			74
8 Географија	2		74																		74			74
9 Биологија	2		74																		74			74
10 Хемија	2		74																		74			74
11 Ликовна култура						1		35													35			35
12 Социологија са правима грађана											2		70								70			70
<b>B: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>	1		37			3		35			3		105			3		93			270			270
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		37			1		35			1		35			1		31			138			138
2 Изборни програми према програму образовног профила**											2		70			2		62			132			132
<b>Укупно A1 + B</b>	19	2	703	74		12		420			13		485			11		341			1919	74		1993
<b>Укупно</b>	21		777			12		420			13 (18 <sup>*)</sup>		485 (525 <sup>**</sup> )			11 (13 <sup>*)</sup>		341 (403 <sup>*)</sup> )			1993 (2125 <sup>*)</sup> )			

Напомена: \*За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

### Листа изборних предмета према програму-образовног-профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Изабрана поглавља математике			2	2
Екологија и заштита животне средине*			2	2
Историја*			2	2
Музичка култура*			2	2
Логика са етиком*			2	2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	70	70	62	276
Додатни рад *	30	30	30	30	120
Допунски рад *	30	30	30	30	120

Припремни рад *	30	30	30	30	120
-----------------	----	----	----	----	-----

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

## Подела одељења у групе

Разред	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	74			15

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2021/8

**П Л А Н Н А С Т А В Е И У Ч Е Њ А**  
за образовни профил Техничар вуче када се реализује по дуалном моделу\*

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО				Σ												
	везелно		годишње		везелно		годишње		везелно		годишње		везелно		годишње		годишње																
	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б													
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	8	3	0	296	111	0	0	12	8	0	420	280	0	60	11	6	0	385	0	210	60	9	10	0	279	124	186	90	1380	515	396	210	2501
1 Техничка физика	2			74																										74	74		
2 Основи саобраћаја и транспорта	2			74																										74	74		
3 Железничка возила	2	1		74	37			2	2		70	70																		144	107	251	
4 Технологија железничког саобраћаја	2			74				2	2		70	70	30		2	1		70		35	30	2	2		62	62			276	132	35	90	533
5 Техничко цртање са нацртном геометријом	2			74																										74	74		
6 Железнички постројења								2			70			2			70												140	140			
7 Саобраћајна психофизиологија								2			70																		70	70			
8 Кочнице и коचेње								2			70		30	2	1		70		35		2			62		30			202	35	30	267	
9 Електрични уређаји								2	2		70	70																	70	70		140	
10 Савремене технологије на железници								2			70			2	1		70		35										70	70	35	175	
11 Управљање електро-вучним возилима														3	3		105		105	30	3	4		93		124	30	198		229	60	487	
12 Управљање дизел-вучним возилима																					2	2		62		62	30	62		62	30	154	
13 Предузетништво																					2			62					62		62		
<b>B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ</b>														2			70				2			62				132			132		
2 Изборни програм према програму образовног профила														2			70				2			62				132			132		
<b>Укупно A2+B2</b>	8	3	0	296	111	0	0	12	8	0	420	280	0	60	11	6	0	385	0	210	60	9	10	0	279	124	186	90	1380	515	396	210	2501
<b>Укупно A2+B2</b>		11		407				20			760			17			655				19			679				2051			2633		

Напомена: \* Дуални модел подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, учење кроз рад код послодавца, вежбе, практичну наставу и учење кроз рад у блоку

## Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Стручни страни језик			2	2
Управљање парним локомотивама*			2	2

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

## Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	70	70	62	276

Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радни-недеља	39	39	39	39

## Подела одељења у групе

р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова				Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку/настава у блоку учење кроз рад	Учење кроз рад	
1	Железничка возила	37				15
2	Железничка возила	70				15
	Технологија железничког саобраћаја	70		30		15
	Електрични уређаји	70				15
	Савремене технологије на железници	70				15
	Кочнице и кођење			30		15
3	Технологија железничког саобраћаја	35		30	35	15
	Кочнице и кођење	35			35	15
	Савремене технологије на железници	35			35	15
	Управљање електро-бучним возилима	105		30	10	15
4	Кочнице и кођење			30		15
	Управљање електро-бучним возилима	124		30	124	15
	Управљање дизел-вучним возилима	62		30	62	15

## Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. План и програм наставе и учења ако се реализује према Закону о дуалном образовању часови се остварују у привредним друштвима из следећих предмета:

предмет	разред	број часова/ недељно	број часова/ годишње	број часова блок наставе/ годишње
Технологија железничког саобраћаја	III	1	35	30



Кочнице и кођење	III	1	35	
Савремене технологије на железници	III	1	35	
Управљање електро-бучним возилима	III	3	105	30
Управљање електро-бучним возилима	IV	4	124	30
Кочнице и кођење	IV			30
Управљање дизел-вучним возилима	IV	2	62	30

## Техничар унутрашњег транспорта

### Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2002/3

#### НАСТАВНИ ПЛАН

Подручје рада: САОБРАЋАЈ

Група: УНУТРАШЊИ ТРАНСПОРТ

Образовни профил: ТЕХНИЧАР УНУТРАШЊЕГ ТРАНСПОРТА

Ред. број	ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ А. ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					ЧЕТВРТИ РАЗРЕД					УКУПНО				
		РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Настава у блоку	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Настава у блоку	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Настава у блоку	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Настава у блоку	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Настава у блоку	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Настава у блоку							
		седмично	годишње		седмично	годишње		седмично	годишње		седмично	годишње		седмично	годишње											
		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В	Т	В			
77.	а. Српски језик и књижевност б. _____ језик и књижевност*	3		111		3		105		3		105		3		96		12		417						
78.	Српски као нематеријни језик*	2*				2*				2*				2*				8*								
79.	Страни језик	2		74		2		70		2		70		2		64		8		278						
80.	Социологија									2		70						2		70						
81.	Филозофија													2		64		2		70						
82.	Историја	2		74		2		70										4		144						
83.	Музичка уметност	1		37														1		37						
84.	Ликовна култура					1		35										1		35						
85.	Физичко васпитање	2		74		2		70		2		70		2		64		8		278						
86.	Математика	4		148		4		140		3		105		3		96		14		489						
87.	Рачунарство и информатика		2		74													2		74						
88.	Географија	2		74														2		74						
89.	Физика	2		74		2		70										4		144						
90.	Хемија	2		74														2		74						
91.	Биологија	2		74														2		74						
92.	Устав и права грађана													1		32		1		32						
Укупно А:		22	2	814	74	16		560		12		420		13		416		63	2	2210	74					
Укупно Б:		24		888		16		560		12		420		13		416		65		2284						

Напомена:\*) За ученике који наставу слушају на једном од језика народности (Закон о средњој школи, члан 5.)

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	70	70	64	278
Додатни рад *	30	30	30	30	120
Допунски рад *	30	30	30	30	120
Припремни рад *	30	30	30	30	120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	35	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2

Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

### Подела одељења у групе

Р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	74			15

### Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2013/10

НАСТАВНИ ПЛАН  
I. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ  
За образовни профил у четворогодишњем образовању

Подручје рада: САОБРАЋАЈ  
Група: УНУТРАШЊИ ТРАНСПОРТ  
Образовни профил: ТЕХНИЧАР УНУТРАШЊЕГ ТРАНСПОРТА

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежбе, практична настава)	ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					ЧЕТВРТИ РАЗРЕД					УКУПНО								
	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.				
	недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње						
	Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В		
1. Основи електротехнике						2		70																					
2. Технологија материјала						2		70																					
3. Основи саобраћаја и транспорта	2			74																									
4. Механика	2			74		2		70																					
5. Техничко цртање са машинским елементима	2			74																									
6. Безбедност саобраћаја						2		70																					
7. Организација превоза робе											2		70																
8. Терети у транспорту						2		70																					
9. Економика и организација саобраћаја														2		64													
10. Механизација претовара											3		105																
11. Средства унутрашњег транспорта											3		105																
12. Унутрашњи транспорт											3		105		2		64												
13. Интегрални транспорт											2		70		2		64												
14. Одржавање средстава унутрашњег транспорта															2		64												
15. Управљање транспортним процесима															2		64												
16. Складница															2		64												
17. Моторна возила						2		70																					
18. Практична настава		2			74		4		140	60		6		210	70		6		192	60		18		616	190				
Укупно Б:	6	2		222	74	12	4		420	140	60	13	6		455	210	70	12	6		384	192	60	43	18		1481	616	190
Укупно В:	8			296		16			560		60	19			665		70	18			576		60	61			2097		190
Укупно на годишњем нивоу:				296					620						735						636						2287		

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	70	70	64	278
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставнихда на	До 5 наставнихда на
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	35	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно-радних-недеља	39	39	39	39

## Подела одељења у групе

Р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	Број ученика у групи до
1	Практична настава	74			15
2	Практична настава	140		60	15
3	Практична настава	210		70	15
4	Практична настава	192		60	15

## Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима

## Возач моторних возила

## Општеобразовни предмети и изборни општеобразовни предмети ПГ 2018/8

План наставе и учења – ВОЗАЧ МОТОРНИХ ВОЗИЛА

	I РАЗРЕД			II РАЗРЕД			III РАЗРЕД			УКУПНО								
	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	годишње			Σ					
	Т	В ПИ	Т В ПИ Б	Т	В ПИ	Т	В ПИ	Т	В ПИ Б	Т	В ПИ Б							
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	13	2	481	74	9		315			7		192			1020	74		1094
1. Српски језик и књижевност	3		111		2		70			2		64			245			245
1.1. језик и књижевност*	3		111		2		70			2		64			245			245
2. Српски као нематеријални језик*	2		74		2		70			2		64			208			208
3. Страни језик	2		74		2		70			1		32			176			176
4. Физичко васпитање	2		74		2		70			2		64			208			208
5. Математика	2		74		2		70			1		32			176			176
6. Рачунарство и информатика		2		74												74		74
7. Екологија и заштита животне средине	1		37												37			37
8. Ликовна култура					1		35								35			35
9. Географија	1		37												37			37
10. Историја	2		74												74			74
11. Социологија са правима грађана										1		32			32			32
<b>A2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>	1		37		2		70			2		64			235			235
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1		37		1		35			1		32			104			104
2. Изборни програми**					1		35			1		32			64			64
<b>Укупно A1 + A2</b>	14	2	518	74	10		350			8		256			1124	74		1198
<b>Укупно:</b>			16	592	10	(11**)	315	(385**)		8	(9**)	256	(320**)		1198	(1332**)		

Напомена: \*За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

### Листа изборних предмета према програму-образовног-профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Изабрани спорт*		1	1
Историја (одабране теме)*		1	1
Музичка култура*		1	1

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	70	64	208
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	90
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	90
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	90

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Други предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

## Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	0	2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			
Укупно-радних-недеља	39	39	39

## Подела одељења у групе

Р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Рачунарство и информатика	72			15

## Стручни предмети и изборни стручни предмети ПГ 2021/8

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА  
за образовни профил ВОЗАЧ МОТОРНИХ ВОЗИЛА

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО									
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње									
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ					
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	9	6	333	222	15	6	525	210	60	15	2	6	480	64	192	60	1338	64	624	120	2156	
1 Физика	2		74														74				74	
2 Технологија материјала	2		74														74				74	
3 Саобраћајни системи	2		74														74				74	
4 Моторни возила	3		111		3		105			3		96					312				312	
5 Основе саобраћајне психологије					2		70										70				70	
6 Протиси у дружном саобраћају					3		105										105				105	
7 Основе машинства					2		70										70				70	
8 Техничка механика					2		70										70				70	
9 Превоз терета и аутомобила					3		105			3		96					201				201	
10 Терети у транспорту										3		96					96				96	
11 Саобраћајна инфраструктура										3		96					96				96	
12 Безбедност саобраћаја										3		96					96				96	
13 Предузетништво											2	64					64				64	
14 Практична настава		6		222		6		210	60		6			192	70				64	624	130	754
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>					1		35			1		32					67				67	
1 Изборни програм образовног профила**					1		35			1		32					67				67	
<b>Укупно A2+B</b>	9	6	333	222	15	6	560	210	60	15	2	6	512	64	192	70	1405	64	624	120	2156	
<b>Укупно</b>			15	555		21 (**22)	830 (**865)			23 (**24)		838 (**870)					2156 (**2223)					

Напомена: \* Заученици који не постоје списују на моторним језику националне мањине

### Листа изборних предмета према програму образовног профила

Општеобразовни предмети	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Механизација претовара*		1	1
Интегрални транспорт*		1	1
Саобраћајна етика*		1	1

\* Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

### Остали обавезни облици образовно васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	70	64	206
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 90

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

### Факултативни облици образовно васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

\*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.



## Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	35	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			
Укупно-радних-недеља	39	39	39

## Подела одељења у групе

Р а з р е д	Предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи до
		вежбе	Практична настава	Настава у блоку	
1	Практична настава		222		15
2	Практична настава		210	60	15
3	Практична настава		192	70	15

## Начин остваривања програма

Предвиђени број ученика у одељењу је 30. Настава из општеобразовних предмета реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем преко вежби у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима. Настава из стручних предмета реализују се преко теоријских часова, вежби и наставе у блоку, која се одвијају у специјализованим учионицама, учионицама опште намене и кабинетима.

#### 4. ПРЕКВАЛИФИКАЦИЈЕ, ДОКВАЛИФИКАЦИЈЕ

- аутомеханичар (3 године)
- електричар (3 године)
- бравар - заваривач (3 године)
- возач моторних возила (3 године)
- техничар друмског саобраћаја (4 године)
- техничар вуче (4 године)
- саобраћајно-транспортни техничар (4 године)
- техничар техничко-колске делатности (4 године)
- електротехничар рачунара (4године)
- техничар мехатронике
- машински техничар за компјутерско конструисање (CNC) машина

### Аутомеханичар

#### Општеобразовни и стручни предмети ПГ 2002/9

р.с. бр.	А.ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					УКУПНО				
		раз. час. наст.		бл на го	раз. час. наст.		бл на го	раз. час. наст.		бл на го	раз. час. наст.		бл на го	раз. час. наст.		бл на го					
		недељно	годишње		недељно	годишње		недељно	годишње		недељно	годишње									
		Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В				
1.	а. Српски језик и књижевност	3		111		2		74		2		64		7		249					
2.	б. Српски језик*	2		74		2		74		2		64		6		212					
3.	..... језик и књижевност**																				
4.	Страни језик	2		74		2		74		2		64		6		212					
5.	Устав и права грађана									1		32		1		32					
6.	Историја	3		111										3		111					
7.	Географија	2		74										2		74					
8.	Музичка уметност					1		37						1		37					
9.	Ликовна култура					1		37						1		37					
10.	Физичко васпитање	2		74		2		74		2		64		6		212					
11.	Математика	3		111		3		111		2		64		8		286					
12.	Рачунарство и информатика		2		74										2		74				
13.	Физика ***																				
14.	Хемија***																				
15.	Екологија и заштита животне средине	1		37										1		37					
УКУПНО А :		16	2	592	74	11	0	407		9	0	288		36	2	1287	74				
УКУПНО А :		18		666		11		407		9		288		38		1361					

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежба, практична настава)	ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					УКУПНО				
	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.
	недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње		
	Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В	
1. Хемија и машински материјали	2		74												2		74			
2. Техничка физика	2		74												2		74			
3. Техничко цртање		3		111												3		111		
4. Механика	3			111											3		111			
5. Основе електротехнике					2		74							2		74				
6. Машински елементи					2		74			2		64			4		138			
7. Технологија обраде					3		111							3		111				
8. Организација рада										2		64			2		64			
9. Технологија образовног профила					2		74			3		96			5		170			
10. Практична настава		4		148		12		444			14		448	60		30		1040	60	
Укупно Б	7	7	259	259		9	12	333	444		7	14	224	448	60	23	33	816	1151	60
Укупно Б		14		518			21		777		21		672	60		56		1967	60	
Укупно часова на годишњем нивоу :				518					777					732					2027	

II. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	I разред		II разред		III разред		УКУПНО	
	седмично	годишње	седмично	годишње	седмично	годишње	седмично	годишње
1. Верска настава	1	37	1	36-37	1	32	3	105-106
2. Други предмет етичко-хуманистичког садржаја	1	37	1	36-37	1	32	3	105-106

Напомена: Ученик може да бира један изборни предмет за једну школску годину и има до 33 часа наставе седмично у стручној школи, односно 35 часова ако ученик стиче образовање на језику народности, односно двојезично.

III. ОСТАЛИ ОБАВЕЗНИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА	I разред		II разред		III разред		УКУПНО	
	годишње		годишње		годишње		годишње	
1. Час одељењског старешине/заједнице	74		72-74		64		210-212	
2. Долатни рад	до 30 часова		до 30 часова		до 30 часова		до 120 часова	
3. Допунски рад	до 30 часова		до 30 часова		до 30 часова		до 120 часова	
4. Припреми и друштвено корисни рад *	до 30 часова		до 30 часова		до 30 часова		до 120 часова	

НАПОМЕНА: \*) Ако се у току године укаже потреба за њим.

#### IV. ФАКУЛТАТИВНИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

ФАКУЛТАТИВНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	I разред		II разред		III разред		УКУПНО	
	седмично	годишње	седмично	годишње	седмично	годишње	седмично	годишње
1. Језик другог народа или народности са елементима националне културе	2	74	2	72-74	2	64	6	210-212
2. Други страни језик	2	74	2	72-74	2	64	6	210-212
3. Други предмети *								

ФАКУЛТАТИВНЕ ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	I разред		II разред		III разред		УКУПНО	
	годишње		годишње		годишње		годишње	
1. Екскурзије	2-3 дана		2-3 дана		до 5 дана			
2. Стваралачке и слободне активности ученика	30 – 60 часова		30- 60 часова		30-60 часова		90-180 часова	
3. Друштвене активности – заједнице ученика, ученичке задруге	15 – 30 часова		15-30 часова		15-30 часова		45-90	
4. Хор	2 часа седмично за ученике, 140 часова годишње за школу							
5. Културна и јавна делатност школе	2 радна дана							

НАПОМЕНА: \*) Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, а као и наставним плановима гимназије. Видети поглавље факултативни предмети

#### Остваривање наставног плана и програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	37	32
Настава у блоку	-	-	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
<b>Укупно радних недеља</b>	<b>39</b>	<b>39</b>	<b>39</b>

## **Електричар**

**Општеобразовни и стручни предмети ПГ 2021/7**

**ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА: ЕЛЕКТРИЧАР**

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО			
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње			
	У	В	Т	В	Б	У	В	Т	В	Б	У	В	Т	В	Б	Σ
<b>A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ</b>	<b>13</b>	<b>2</b>	<b>481</b>	<b>74</b>	<b>8</b>	<b>280</b>	<b>7</b>	<b>217</b>	<b>978</b>	<b>74</b>	<b>1052</b>					
1 Српски језик и књижевност	3		111		2	70	2	62	243		243					
1.1 језик и књижевност*	3		111		2	70	2	62	243		243					
2 Српски као нематеријални језик*	2		74		2	70	2	62	206		206					
3 Страни језик	2		74		2	70	1	31	175		175					
4 Физичко васпитање	2		74		2	70	2	62	206		206					
5 Математика	2		74		2	70	1	31	175		175					
6 Историја	2		74						74		74					
7 Рачунарство и информатика		2		74							74					
8 Географија	1		37						37		37					
9 Екологија и заштита животне средине	1		37						37		37					
10 Социологија са правима грађана							1	31	31		31					
<b>B: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>	<b>1</b>		<b>37</b>		<b>2</b>	<b>70</b>	<b>2</b>	<b>62</b>	<b>169</b>		<b>169</b>					
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		37		1	35	1	31	103		103					
2 Изборни програми					1	35	1	31	66		66					
<b>Укупно A1+A2+B</b>	<b>14</b>	<b>2</b>	<b>518</b>	<b>74</b>	<b>9</b>	<b>315</b>	<b>8</b>	<b>248</b>	<b>1081</b>		<b>1155</b>					
<b>Укупно A1+A2+B</b>	<b>16</b>		<b>592</b>		<b>9</b>	<b>(10**)</b>	<b>315</b>	<b>(350**)</b>	<b>8</b>	<b>(9**)</b>	<b>248</b>	<b>(279**)</b>				<b>1155</b>

Напомена: \* За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине.

**Б. Листа изборних програма**

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
<b>Општеобразовни програми</b>				
1.	Страни језик II*		1	1
2.	Изабрани спорт**		1	1
3.	Историја (одабране теме)**		1	1
4.	Изабрана поглавља математике			1
5.	Индустријска географија**		1	1
6.	Ликовна култура**		1	1
7.	Музичка култура**		1	1
8.	Биологија		1	

Напомена: \* Страни језик II ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године  
 \*\* Ученик изборни програм бира једном у току школовања

**Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности**

ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	74	70	62	206
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Језик националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције, техничке, хуманитарне, спортско-рекреативне и друге активности)	30-60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње		

Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, наставу из предмета који су утврђени планом наставе и учења других образовних профила истог или другог подручја рада, или у плановима наставе и учења гимназије.

#### Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Разредно часовна настава	37	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
<b>Укупно радних недеља</b>	<b>39</b>	<b>39</b>	<b>39</b>

#### Подела одељења у групе

разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи - до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	74			10

#### ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА за образовни профил Електричар\*

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО																	
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње																	
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ													
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	7	3	6	259	111	222	8	2	12	280	70	420	60	4	1	18	124	31	558	90	663	212	1200	150	2225					
15 Физика	2			74																	74				74					
16 Техничко цртање и документација		2			74																	74			74					
17 Основе практичних вештина			6		0	222																	222		222					
18 Основе електротехнике	3	1		111	37		2		70												181	37			218					
19 Електрична мерења и електроника						2	1	70	35												70	35			105					
20 Електричне инсталације	2			74			2		70	35			2			62				206				206						
21 Електричне машине и погони						2	1	70	35							0				70	35			105						
22 Електроопрема у индустрији													2			62				62				62						
23 Предузетништво													1			31			30			31	30	61						
24 Практична настава							12		420	60			18			558	60				978	120		1098						
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМ</b>							1		35					1		31				66				66						
2 Изборни програми							1		35					1		31				66				66						
<b>Укупно A2+B</b>	7	3	6	259	111	222	8	2	12	280	70	420	60	4	1	18	124	31	558	90	663	212	1200	150	2225					
<b>Укупно</b>	16				592				22 (**23)				830 (**865)				23 (**24)				803 (**834)					2225 (**2291)				

Напомена: \* Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

#### I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА за образовни профил Електричар када се реализује по дуалном моделу\*

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО																	
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње																	
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	УКР	Б	Σ												
<b>A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ</b>	7	3	6	259	111	222	8	2	12	280	70	420	60	4	1	18	124	31	558	90	663	212	222	978	150	2225				
15 Физика	2			74																	74					74				
16 Техничко цртање и документација		2			74																	74				74				
17 Основе практичних вештина			6			222																	222			222				
18 Основе електротехнике	3	1		111	37		2		70												181	37				218				
19 Електрична мерења и електроника						2	1	70	35												70	35				105				
20 Електричне инсталације	2			74			2		70	35			2			62				206					206					
21 Електричне машине и погони						2	1	70	35							0				70	35				105					
22 Електроопрема у индустрији													2			62				62	0				62					
23 Предузетништво													1			31			30			31	30			61				
24 Практична настава							12		420	60			18			558	60				978	120			1098					
<b>Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ</b>							1		35					1		31				66						66				
2 Изборни програми							1		35					1		31				66						66				
<b>Укупно A2+B</b>	7	3	6	259	111	222	8	2	12	280	70	420	60	4	1	18	124	31	558	90	663	212	222	978	150	3446				
<b>Укупно</b>	16				592				22 (**23)				830 (**865)				23 (**24)				803 (**834)					2225 (**2291)				

Напомена: \* Дуални модел подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, учење кроз рад код послодавца, вежбе, практичну наставу и учење кроз рад у блоку

**Б. Листа изборних програма образовног профила**

Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
<b>Стручни програми</b>					
1	Лифтови		1	1	
2	Обновљиви извори енергије		1		
3	Електроенергетски водови			1	
4	Апликативни програми за електричне инсталације			1	
<b>Општеобразовни програми</b>					
1	Страни језик II*		1	1	
2	Изабрани спорт**		1	1	
3	Историја (одабране теме)**		1	1	
4	Изабрана поглавља математике			1	
5	Индустријска географија**		1	1	
6	Ликовна култура**		1	1	
7	Музичка култура**		1	1	
8	Биологија		1		

Напомена: \* програме Страни језик II и Лифтови ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године

\*\* Ученик изборни програм бира једном у току школовања

Ученик бира бар један предмет током школовања са листе изборних стручних програма

**Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности**

ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	37	35	31	103
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 120

\*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Језик националне мањине са елементима националне културе		2 часа недељно	
Други страни језик		2 часа недељно	
Други предмети*		1-2 часа недељно	
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције, техничке, хуманитарне, спорто-рекреативне и друге активности)		30-60 часова годишње	
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге		15-30 часова годишње	

Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, наставу из предмета који су утврђени планом наставе и учења других образовних профила истог или другог подручја рада, или у плановима наставе и учења гимназије.

**Остваривање школског програма по недељама**

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Разредно часовна настава	35	34	30
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	3	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
<b>Укупно радних недеља</b>	<b>39</b>	<b>39</b>	<b>39</b>

**Подела одељења у групе**

раз ред	предмет/модул/програм	годишњи фонд часова			број ученика у групи -до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	74			15
	Техничко цртање и документација	74			15
	Основе електротехнике	37			15
	Основе практичних вештина		222		15
II	Електрична мерења и електроника	35			15
	Електричне машине и погони	35			15
	Практична настава		420	60	15
III	Предузетништво	31		30	15
	Практична настава		558	60	10
	Апликативни програми за електричне инсталације*)	31			10

\*) изборни програм

## 5. СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА

Подручје рада машинство и обрада метала:

**металостругар – специјалиста, (П.Г. 28-03-1997)**

Страна 10 – Број 7

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС – ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК

28. март 1997.

### НАСТАВНИ ПЛАНОВИ

**Образовни профил:** МЕТАЛОСТРУГАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕТАЛОГЛОДАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕТАЛОБУШАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕТАЛОБРУСАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА, ОБРАЂИВАЧ МЕТАЛА НА НУ МАШИНАМА-СПЕЦИЈАЛИСТА, ПОДЕШАВАЧ АЛАТНИХ МАШИНА-СПЕЦИЈАЛИСТА, БРАВАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, АУТОЛИМАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, АЛАТНИЧАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, ИНСТАЛАТЕР ГРЕЈАЊА И КЛИМАТИЗАЦИЈЕ-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР АЛАТНИХ МАШИНА-СПЕЦИЈАЛИСТА, АУТОМЕХАНИЧАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, ВАЗДУХОПЛОВНИ МЕХАНИЧАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР ТЕРМОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР ХИДРОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР ГАСО И ПНЕУМОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА-СПЕЦИЈАЛИСТА

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Број часова						
		Недељно		Годишње			Укупно	
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку
<b>А. ЗАЈЕДНИЧКИ ПРЕДМЕТИ</b>								
1.	Мерење и контролисање	2	1	44	22		66	
2.	Хидрауличке, пнеуматске и електричне компоненте	2		44			44	
3.	Организација производње	2		44			44	
	<b>УКУПНО А:</b>	6	1	132	22		154	

**Образовни профил:** МЕТАЛОСТРУГАР-СПЕЦИЈАЛИСТА

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Број часова						
		Недељно		Годишње			Укупно	
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку
<b>Б. ПОСЕБНИ ПРЕДМЕТИ</b>								
1.	Машине алатке за обраду стругањем	4		88			88	
2.	Алати и прибори за стругање	2		44			44	
3.	Аутоматизовани обрадни системи	3		66			66	
4.	Практична настава		14		308	240	308	240
	<b>УКУПНО Б:</b>	9	14	198	308	240	506	240
	<b>УКУПНО А+Б:</b>	15	15	330	330	240	900	
	<b>УКУПНО ЧАСОВА:</b>	30		660		240	900	



## металоглодач – специјалиста, (П.Г. 28-03-1997)

### НАСТАВНИ ПЛАНОВИ

**Образовни профили:** МЕТАЛОСТРУГАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕТАЛОГЛОДАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕТАЛОБУШАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕТАЛОБРУСАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА, ОБРАЂИВАЧ МЕТАЛА НА НУ МАШИНАМА-СПЕЦИЈАЛИСТА, ПОДЕШАВАЧ АЛАТНИХ МАШИНА-СПЕЦИЈАЛИСТА, БРАВАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, АУТОЛИМАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, АЛАТНИЧАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, ИНСТАЛАТЕР ГРЕЈАЊА И КЛИМАТИЗАЦИЈЕ-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР АЛАТНИХ МАШИНА-СПЕЦИЈАЛИСТА, АУТОМЕХАНИЧАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, ВАЗДУХОПЛОВНИ МЕХАНИЧАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР ТЕРМОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР ХИДРОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР ГАСО И ПНЕУМОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА-СПЕЦИЈАЛИСТА

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Број часова						
		Недељно		Годишње			Укупно	
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку
<b>А. ЗАЈЕДНИЧКИ ПРЕДМЕТИ</b>								
1.	Мерење и контролисање	2	1	44	22		66	
2.	Хидрауличке, пнеуматске и електричне компоненте	2		44			44	
3.	Организација производње	2		44			44	
	<b>УКУПНО А:</b>	6	1	132	22		154	

**Образовни профил:** МЕТАЛОГЛОДАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Број часова						
		Недељно		Годишње			Укупно	
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку
<b>Б. ПОСЕБНИ ПРЕДМЕТИ</b>								
1.	Машине алатке за обраду глодањем	4		88			88	
2.	Алати и прибори за глодање	2		44			44	
3.	Аутоматизовани обрадни системи	3		66			66	
4.	Практична настава		14		308	240	308	240
	<b>УКУПНО Б:</b>	9	14	198	308	240	506	240
	<b>УКУПНО А+Б:</b>	15	15	330	330	240	900	
	<b>УКУПНО ЧАСОВА:</b>	30		660		240	900	

## бравар – специјалиста, (П.Г. 28-03-1997)

### НАСТАВНИ ПЛАНОВИ

**Образовни профили:** МЕТАЛОСТРУГАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕТАЛОГЛОДАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕТАЛОБУШАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕТАЛОБРУСАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА, ОБРАЂИВАЧ МЕТАЛА НА НУ МАШИНАМА-СПЕЦИЈАЛИСТА, ПОДЕШАВАЧ АЛАТНИХ МАШИНА-СПЕЦИЈАЛИСТА, БРАВАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, АУТОЛИМАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, АЛАТНИЧАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, ИНСТАЛАТЕР ГРЕЈАЊА И КЛИМАТИЗАЦИЈЕ-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР АЛАТНИХ МАШИНА-СПЕЦИЈАЛИСТА, АУТОМЕХАНИЧАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, ВАЗДУХОПЛОВНИ МЕХАНИЧАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР ТЕРМОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР ХИДРОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР ГАСО И ПНЕУМОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА-СПЕЦИЈАЛИСТА

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Број часова						
		Недељно		Годишње			Укупно	
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку
<b>А. ЗАЈЕДНИЧКИ ПРЕДМЕТИ</b>								
1.	Мерење и контролисање	2	1	44	22		66	
2.	Хидрауличке, пнеуматске и електричне компоненте	2		44			44	
3.	Организација производње	2		44			44	
	<b>УКУПНО А:</b>	6	1	132	22		154	

**Образовни профил:** БРАВАР – СПЕЦИЈАЛИСТА

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Број часова						
		Недељно		Годишње			Укупно	
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку
<b>Б. ПОСЕБНИ ПРЕДМЕТИ</b>								
1.	Металне конструкције	3		66			66	
2.	Израда и монтажа металних конструкција	4		88			88	
3.	Машински материјали металних и заварених конструкција	2		44			44	
4.	Практична настава		14		308	240	308	240
	<b>УКУПНО Б:</b>	9	14	198	308	240	506	240
	<b>УКУПНО А+Б:</b>	15	15	330	330	240	900	
	<b>УКУПНО ЧАСОВА:</b>	30		660		240	900	

## аутомеханичар – специјалиста (П.Г. 28-03-1997)

Страна 10 – Број 7

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС – ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК

28. март 1997.

### НАСТАВНИ ПЛАНОВИ

**Образовни профили:** МЕТАЛОСТРУГАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕТАЛОГЛОДАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕТАЛОБУШАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕТАЛОБРУСАЧ-СПЕЦИЈАЛИСТА, ОБРАЂИВАЧ МЕТАЛА НА НУ МАШИНАМА-СПЕЦИЈАЛИСТА, ПОДЕШАВАЧ АЛАТНИХ МАШИНА-СПЕЦИЈАЛИСТА, БРАВАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, АУТОЛИМАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, АЛАТНИЧАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, ИНСТАЛАТЕР ГРЕЈАЊА И КЛИМАТИЗАЦИЈЕ-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР АЛАТНИХ МАШИНА-СПЕЦИЈАЛИСТА, АУТОМЕХАНИЧАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, ВАЗДУХОПЛОВНИ МЕХАНИЧАР-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР ТЕРМОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР ХИДРОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА-СПЕЦИЈАЛИСТА, МЕХАНИЧАР ГАСО И ПНЕУМОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА-СПЕЦИЈАЛИСТА

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Број часова						
		Недељно		Годишње			Укупно	
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку
<b>А. ЗАЈЕДНИЧКИ ПРЕДМЕТИ</b>								
1.	Мерење и контролисање	2	1	44	22		66	
2.	Хидрауличке, пнеуматске и електричне компоненте	2		44			44	
3.	Организација производње	2		44			44	
	<b>УКУПНО А:</b>	6	1	132	22		154	

Страна 16 – Број 7

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС – ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК

28. март 1997.

**Образовни профил:** АУТОМЕХАНИЧАР – СПЕЦИЈАЛИСТА

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Број часова						
		Недељно		Годишње			Укупно	
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку
<b>Б. ПОСЕБНИ ПРЕДМЕТИ</b>								
1.	Мотори СУС	2		44			44	
2.	Моторна возила	3		66			66	
3.	Елементи аутоматизације возила	1		22			22	
4.	Експлоатација и одржавање возила	3		66			66	
5.	Практична настава		14		308	240	308	240
	<b>УКУПНО Б:</b>	9	14	198	308	240	506	240
	<b>УКУПНО А+Б:</b>	15	15	330	330	240	660	240
	<b>УКУПНО ЧАСОВА:</b>	30		660		240	900	

## Подручје рада саобраћај:

### возач моторног возила – специјалиста (П.Г. 20-06-1997)

20. јун 1997.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС – ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК

Број 10 – Страна 29

#### НАСТАВНИ ПЛАН

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	БРОЈ ЧАСОВА						
		НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			УКУПНО	
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку
1	Страни језик	2		44				
2	Друмски саобраћај и транспорт	3		66				
3	Безбедност саобраћаја	3		66				
4	Организација превоза	3		66				
5	Моторна возила	3		66				
6	Специјалистичка теорија	3		66				
7	Практична настава							
	а) у часовном систему		12		264			
	б) у блоку					320		
	<b>УКУПНО:</b>			374	264	320	638	320
	<b>УКУПНО ЧАСОВА:</b>						958	

## ВОЗАЧ МОТОРНИХ ВОЗИЛА – ИНСТРУКТОР (П.Г. 20-06-1997)

### НАСТАВНИ ПЛАН

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	БРОЈ ЧАСОВА						
		НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			УКУПНО	
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку
1	Регулисање саобраћаја	3		66				
2	Безбедност саобраћаја	3		66				
3	Моторна возила	3		66				
4	Методика обуке војње	3	2	66	44			
5	Специјалистичка теорија	3		66				
6	Практична настава							
	а) у часовном систему		12		264			
	б) у блоку					320		
УКУПНО:				330	308	320	638	320
УКУПНО ЧАСОВА:								958

### Подручје рада електротехника:

## ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЧАР ЗА МАШИНЕ И ОПРЕМУ (П.Г. 28-02-2004)

### НАСТАВНИ ПЛАН

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	недељно		Број часова			Укупно	
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку
1	Примена енергетске електронике	3			66			66
2	Електрична мерења у енергетици	2			44			44
3	Организација рада и основе система квалитета	2			44			44
4	Електричне машине са испитивањем	3	1	66	22			88
5	Електромоторни погон са управљањем	4			88			88
6	Електрична опрема са технологијом израде	4			88			88
7	Технологија израде трансформатора	2			44			44
8	Технологија израде обртних електричних машина	3			66			66
9	Пракса		6	132	240	240		240
Укупно:		23	7	506	154	240	660	240
Укупно часова:		30	660	240	900			

## електроенергетичар за електричне инсталације (П.Г. 15-02-1997)

### НАСТАВНИ ПЛАН

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Број часова						
		Недељно		Годишње			Укупно	
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку
1.	Примена енергетске електронике	3		66			66	
2.	Електричне мерења у енергетици	2		44			44	
3.	Организација рада и основе система квалитета	2		44			44	
4.	Електричне инсталације и осветљење	4		88			88	
5.	Електромоторни погон са управљањем	4		88			88	
6.	Разводна постројења	3		66			66	
7.	Електроенергетски надземни водови и каблови	3		66			66	
8.	Електричне машине	3		66			66	
9.	Пракса		6		132	240	132	240
	Укупно:	24	6	528	132	240	660	240
	Укупно часова:	30		660		240	900	

## аутоелектричар – специјалиста(П.Г. 23-12-2008)

Страна 4 – Број 11

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС – ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК

23. децембар 2008.

### НАСТАВНИ ПЛАН

Ред Бр.	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Број часова							
		Недељно		Годишње			Укупно		
		Т	В	Т	В	Наст. у блоку	Т+В	Наст. у блоку	
1.	Електроника и дигитална техника	2	1	44	22		66		
2.	Организација рада и основе система квалитета	2	0	44	0		44		
3.	Мотори и моторна возила	2	2	44	44		88		
4.	Мерења на возилима	2	1	44	22		66		
5.	Електричне инсталације на возилима	2	1	44	22		66		
6.	Електричне машине на возилима	2	1	44	22		66		
7.	Давачи и извршни елементи на возилима	2	2	44	44		88		
8.	Електронски системи паљења и убризавања	2	2	44	44		88		
9.	Системи стабилности, сигурности и комфора	2	2	44	44		88		
10.	Пракса					240		240	
	Укупно:	18	12	396	264	240	660	240	
	Укупно часова:	30		660			240	900	

## електротехничар специјалиста за аутоматiku (П.Г. 15-02-1997)

Страна 86 – Број 4

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС – ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК

15. фебруар 1997.

### НАСТАВНИ ПЛАН

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Број часова							
		Недељно		Годишње			Укупно		
		Т	В	Т	В	Настава у блоку	Т+В	Настава у блоку	
1.	Електроника	3		66			66		
2.	Мерења у аутоматизи	2		44			44		
3.	Организација рада и основе система квалитета	2		44			44		
4.	Основе рачунарске технике	2		44			44		
5.	Хидрауличне и пнеуматске компоненте аутоматике	3		66			66		
6.	Елементи мерно-регулационе технике	4		88			88		
7.	Електричне машине	4		88			88		
8.	Системи аутоматског управљања	4		88			88		
9.	Пракса		6		132	240	132	240	
	Укупно:	24	6	528	132	240	660	240	
	Укупно часова:	30		660			240	900	

**Електротехничар специјалиста за термичке и расхладне уређаје  
(П.Г. 02-05-2004)**

**НАСТАВНИ ПЛАН**

Редни број	НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	недељно		Број часова		Укупно	
		Т	В	Т	В	Т+В	Т+В
					Годишње Настава у блоку	Настава у блоку	Настава у блоку
1.	Примена енергетске електронике	3		66			66
2.	Електрична мерења у енергетици	2		44			44
3.	Организација рада и основе система квалитета	2		44			44
4.	Електротермички уређаји	4	1	88	22		110
5.	Расхладни уређаји	4	1	88	22		110
6.	Аутоматско управљање термичким и расхладним уређајима	3		66			66
7.	Електричне машине са електромоторним погоном	2		44			44
8.	Електричне инсталације и осветљење	2		44			44
9.	Пракса		6		132	240	132 240
Укупно:		22	8	484	176	240	660 240
Укупно часова:		30		660		240	900





## **6. ОБУКА ЗА ОДРАСЛЕ**

### **8.1 Обуке:**

**а) стручне обуке из подручја рада машинство и обрада метала:**

- обуке за рад на CNC машинама;
- основна обука за ручно електролучно заваривање (REL поступак);
- обука за помоћног бравара-заваривача;
- управљање и одржавање пнеуматских система;
- примена Solid EDGE програма за компјутерско моделирање;
- обука за програмирање индустријског робота SCORBOT ER 4.

**б) стручне обуке из подручја рада електротехника:**

- обука из основа електричних мерења, дигиталне електронике и електротехнике;
- савремени системи мерења, управљања и надзирања;
- обука из пројектовања дигиталних кола;

**в) обуке из страних језика (енглески, немачки);**

**г) обуке из области информационих технологија (ECDL, администрација XP система, савремене методе програмирања (C++, C#, Java, PHP, Web дизајн, креирање WEB сајтова, рад са Moodle платформом)**

**8.2 Израда програма кратких обука по модуларном систему из подручја рада за које је школа верификована, а у складу са потребама тржишта рада:**

- израда делова на конвенционалним алатним машинама на основу техничко-технолошке документације;
- поправка машина алатки;
- провера, испитивање и подешавање исправности алатних машина;
- руковање и управљање CNC стругом и израда радних комада;
- руковање и управљање CNC глодалицом и израда радних комада;
- ручно програмирање CNC струга и израда радних комада;
- ручно програмирање CNC глодалице и израда радних комада;
- аутоматизовано програмирање троосних CNC глодалица;
- системи за контролу неовлашћеног приступа – алармни системи;
- примењено пројектовање штампаних плоча;
- системи видео надзора.



## **7. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ, ПРИПРЕМНЕ И ФАКУЛТАТИВНЕ НАСТАВЕ**

### **7.1. ДОПУНСКА НАСТАВА**

Допунска настава ће се организовати за ученике који стално или повремено заостају у савладавању образовно-васпитних садржаја у редовној настави.

Организоваће се допунска настава из математике за ученике првих разреда од средине септембра до краја октобра у циљу изједначавања нивоа знања ученика, односно усвајања основних знања која ће омогућити праћење наставе.

Допунска настава ће се организовати током школске године из предмета где се укаже потреба у укупном трајању до 35 часова по одељењу.

Допунском наставом ће бити обухваћене следеће групе ученика:

- ученици првих разреда који се одреде за допунску наставу из математике,
- ученици који перманентно заостају и имају тешкоће у савладавању наставног градива;
- ученици који су из оправданих разлога дуже одсуствовали са наставе;
- ученици који долазе из других школа;

Активности допунске наставе:

- координирани рад наставника који организује рад са циљем изналажења адекватних метода и облика рада са ученицима који имају тешкоће у савладавању наставних садржаја;
- примењивање индивидуалног рада и рада у групама са посебним задацима који су примерени способностима ученика који заостају у раду;
- упућивати ученике у технике учења-како треба да уче и које садржаје да памте.

Током године пратиће се реализација допунске наставе и ученика обухваћених допунском наставом.

### **7.2. ДОДАТНА НАСТАВА**

Посматрајући циљ додатне наставе који се огледа у пружању могућности даровитим и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине из појединих наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, склоностима и способностима, са акцентом на стручним предметима, у укупном трајању до 35 часова по одељењу.



Садржај рада:

- идентификација даровитих ученика;
- израда плана и програма рада;
- организација припреме и учешћа на такмичењима;
- учешће на конкурсима;
- посебан третман даровитих ученика у стручној служби - саветодавни рад;
- праћење развоја даровитих ученика.

Процес препознавања ученика извршиће се:

- на основу процене предметних наставника: начини рада, активност ученика...;
- запажања одељенских старешина;
- на основу мишљења родитеља;
- на основу мишљења ученика у одељењу.

Усмеравање ученика за додатни рад извршиће се на основу података о интересовањима, склоностима и способностима, успеху и претходном учешћу у додатној настави.

Предметни наставници, у сарадњи са педагошко-психолошком службом предложиће ученике за укључивање у додатну наставу.

Додатна настава такође може бити и у функцији припремања ученика за такмичења из одређених предмета, и у функцији припрема за полагање пријемних испита на факултетима.

Додатни рад ће се реализовати коришћењем разноврсних облика, метода, наставних средстава који доприносе већој самосталности и стваралачком ангажовању ученика.

Током године пратиће се реализација додатне наставе и ученика обухваћених додатним радом.

За ученике који се истичу у настави из појединих предмета и испољавају посебно интересовање, организоваће се додатна настава и слободне активности. Посебно ће се стимулирати рад ученика у Истраживачкој станици Петница и учешће ученика на Пројектној недељи .

### **7.3. ПРИПРЕМНА НАСТАВА**

Припремна настава се реализује током школске године за потребе припреме ученика за такмичења. Припреме настава ученика за разредне, поправне, завршне и матурске испите реализује се у мају, јуну и августу. За ванредне ученике се организују консултације ученика са предметним наставницима по потреби.



#### 7.4. ФАКУЛТАТИВНА НАСТАВА

Факултативна настава ће се организовати из мађарског и буњевачког језика као језика друштвене средине уколико буде заинтересованих ученика.

#### **8. ПРОГРАМ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА**

Школа у оквиру различитих обавезних наставних предмета, изборног предмета грађанско васпитања и кроз ваннаставних активности развија способност за препознавање проблема, вештине планирања акција за решавање проблема, удруживање тимски рад, подстиче предузетнички дух ученика, повећава компетенцију ученика за дигиталну технологију-

- ***Подстицање одговорности код ученика реализује се кроз***

Одговоран однос према учењу и школским обавезама; одговоран однос према здрављу, одговоран однос према околини.

- ***Подстицање социјализације ученика реализује се кроз:***

Развијање вештине комуницирање

Успостављање сарадње у подстицања тимског рада

Подстицања вештина ненасилног решавање конфликтних ситуација

Организовање и реализовање различитих хуманитарних акција

- ***Повећавање компетенција ученика за дигиталну технологију реализује се кроз***

Повећање броја часова редовне наставе на којима се користе савремене наставне методе са акцентом на дигиталну технологију

- ***Подстицање самоиницијативне и предузетничког духа код ученика реализује се кроз***

Развијање свести о значају иницијативе и предузетништва код младих – информисања о могућностима запослења и samozапослења у оквиру сваког образовног профила – учешће ученика у различитим пројектима и активностима који имају за циљ подстицање предузетништва код младих



## **9. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ**

Кроз овај облик рада ученици стичу нова знања, задовољавају своја специфична интересовања уз активно подстицање професионалног развоја.

Кроз рад следећих секција школа има могућности реализовања ваннаставних активности:

- Секција за заштиту животне средине (еколошка);
- Спортско-рекреативне секције: имају за циљ да ученицима омогуће бављење спортом, да им помогну да развију позитиван однос према физичкој култури и формирају навике за редовним физичким активностима (кошарка, одбојка, рукомет, гимнастика, атлетика и др.)
- Машинске секције;
- Електротехничке секције;
- Саобраћајна секција;
- Секција за програмирање;
- Секција за роботiku;
- Секција за аутоматику и електронику;
- Драмска секција;
- Новинарска секција,
- Литерарна секција

**Посебни задаци ових активности су:**

- развијање способности за научно-техничко стваралаштво и подстицање на континуирани стваралачки рад;
- оспособљавање за успешно повезивање теоријских и практичних знања;
- интересовање за производни и други друштвено-користан рад;
- оспособљавање за правилну примену прибора и алата, машина и уређаја, као и оспособљавање за самообразовање;
- навикавање на колективан, односно тимски рад;
- формирање радних навика, развијање способности за систематичност, уредност и тачност у раду;
- развијање логичког, критичког и креативног мишљења ученика;
- оспособљавање ученика за коришћење научно-популарне и стручне литературе;
- развијање здравих стилова живота



## **10. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ**

У сарадњи наставника матерњег језика и страних језика ће се дефинисати садржаји културних активности, а представити у оквиру годишњег плана рада:

- обележавања дана школе
- обележавање значајних државних празника
- пријем ученика првих разреда и испраћај матураната
- организовање приредби, трибина, изложби, спортских такмичења
- посете различитим културним дешавањима

## **11. ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА**

Тим за каријерно вођење и саветовање реализује активности тако што учествује у припреми дела Школског програма и дела Годишњег плана рада школе који се односи на активности каријерног вођења и саветовања и прати њихово остваривање;

- организује и спроводи активности саветовања, информисања и обучавања за вештине управљања каријером у складу са Стандардима и кроз међупредметно повезивање исхода и садржаја различитих предмета;
- обавља активности ради распоређивања ученика за учење кроз рад, у складу са Правилником којим се уређује распоређивање ученика за учење кроз рад;
- континуирано прати задовољство и мотивацију ученика и послодаваца током учења кроз рад;
- оснажује и подржава ученика у идентификовању и документовању (портфолио) искуства и користи од учења кроз рад као и посебних постигнућа и успеха, и подстиче ученика да на основу искуства учења кроз рад планира и поставља даље циљеве каријерног развоја
- процењује и вреднује програм каријерног вођења на основу остварености исхода вештина управљања каријером, у складу са Стандардима;
- остварује сарадњу са другим тимовима у школи, Привредном комором, Националном службом за запошљавање, привредним субјектима и високошколским установама у процесу



планирања активности каријерног вођења и саветовања и развија мрежу спољних сарадника и организација, ради усмеравања ученика према индивидуалним потребама и у њиховом најбољем интересу;

- сарађујесатимом за професионалну оријентацију основне школе ради успостављања континуитета пружања услуга каријерног вођења и саветовања и информисања ученика и њиховим родитеља о могућностима школовања на образовним профилима у дуалном образовању, условима и контексту у којем се реализује учење кроз рад код послодавца;

у Годишњем плану рада се налази план тима за каријерно вођење и саветовање. Школа помаже ученицима и родитељима у истраживању могућности за даље учење и запошљавање, односно идентификовање, избор и коришћење бројних информација о професијама, каријери, даљем учењу и образовању и објективно разликовање и формирање сопственог става о томе. Програм професионалне информације-оријентације се налази у годишњем плану, а додатне информације се могу добити у управи школе, на „ Сајму образовања“ или у термину „Школе отворених врата“.

## **12. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

Програм заштите животне средине, који је разрађен у Годишњем плану школе, обухвата активности усмерене на јачање и развој свести о значају здраве животне средине, развоју еколошке свести, одрживог развоја и очувању и унапређењу природних ресурса, које обухвата и упознавање са коришћењем и рационалном употребом тих ресурса у области енергетике. Кроз образовно васпитни рад ученици формирају правилне ставове према природној средини, оспособљавају се и подстичу на учествовање у заштити и очувању животне средине и унапређење и очување здравља.

Ангажовање ученика је својеврсна припрема за њихово активно учествовање у животу шире друштвене заједнице.

Школа доприноси заштити животне средине остваривањем програма заштите животне средине - локалним еколошким акцијама, заједничким активностима школе, родитеља, односно старатеља и јединице локалне самоуправе у анализи стања животне средине и акција за заштиту животне средине у складу са законом.

Програм заштите животне средине остварује се кроз:

- редовну наставу
- слободне активности и ваннаставне активности
- учествовање у активностима локалне заједнице
- учествовање на конкурсима



### **13. ПРОГРАМ ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ „ИВАН САРИЋ“ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА**

#### **Садржај**

Полазне основе

Тим за заштиту ученика од насиља

Значење појмова

Подела најчешћих облика насиља

Основни принципи, циљеви и задаци програма заштите ученика

Активности у области превенције

Активности у области интервенције

Спољашња заштитна мрежа

Унутрашња заштитна мрежа

Праћење, анализа, евалуација и извештавање

Евиденција и начини праћења случајева насиља

Праћење ефеката превенције и интервенције

Акциони план интервентних активности за спречавање насиља

Документација, анализа и извештавање

Завршне одредбе





## **ТИМ ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА**

Тим за заштиту ученика израдио је Програм за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања, и он је саставни део Годишњег плана рада школе.

Програмом су јасно дефинисане превентивне и интервентне активности, као и кораци и процедуре у поступању у заштити ученика од насиља.

Такође је дефинисано шта се сматра насиљем, као и које све врсте и облике обухвата.

План рада Тима је посебан документ којим се планира рад Тима на остварењу заштите ученика од насиља.

### **ЗНАЧЕЊЕ ПОЈМОВА Насиље, злостављање и занемаривање**

### **РАЗВРСТАВАЊЕ НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА ПО НИВОИМА**

Свако насиље над ученицима се може спречити у атмосфери која:

1. развија и негује културу понашања;
2. развија одговорност свих;
3. не толерише насиље и не ћути о њему;
4. обавезује на поступање све који имају сазнање о насиљу.

**Насиље се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства ученика.**

**Насиље и злостављање сматра се насиље запосленог према детету, ученику, другом запосленом, родитељу, односно другом законском заступнику; ученика према другом детету, ученику или запосленом; родитеља према свом детету, другом детету и ученику, запосленом као и према трећем лицу.**

Насиље и злостављање може да јави као физичко, психичко (емоционално), социјално и дигитално.



**Физичко насиље и злостављање** је понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика или запосленог; физичко кажњавање деце и ученика од стране запослених и других одраслих особа.

**Психичко насиље и злостављање** је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства детета и ученика или запосленог.

**Социјално насиље и злостављање** је понашање којим се искључује дете и ученик из групе вршњака и различитих облика социјалних активности, одвајањем од других, неприхватањем по основу различитости, ускраћивањем информација, изоловањем од заједнице, ускраћивањем задовољавања социјалних потреба.

**Дигитално насиље и злостављање** је злоупотреба информационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта (веб сите), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и сл.

#### **ПОДЕЛА НАЈЧЕШЋИХ ОБЛИКА НАСИЉА**

У следећим табелама су приказани нивои реаговања и различити облици насиља. У зависности од интензитета, учесталости и последица које насиље оставља, поједини облици се понављају на више различитих нивоа.

#### **I НИВО**



Физичко насиље	Емоционално/ психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија
ударање чврга, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари	исмејавање, омаловажавање оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, „прозивање“...	добацивање, подсмевање, игнорисање, искључивање из групе или фаворизовање на основу социјалног статуса, националности, верске припадности, насилно дисциплиновање, ширење гласина...	добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално додиривање, гестикалација	узнемиравајуће „зивкање“, слање узнемиравајућих порука СМС – ом, ММС – ом, путем веб – сајта...

Ове облике насиља решава самостално наставник/одељенски старешина у оквиру саветодавно – васпитног рада са ученицима, уз подршку вршњачког Тима и вршњачких едукатора.

## II НИВО

Физичко насиље	Емоционално/ психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија



шамарање, ударање, гажење, цепање одела, „шутке“, затварање, пљување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу...	уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, одбацивање, манипулисање...	сплеткарење, игнорисање, неукључивање, неприхватање, манипулисање, експлоатација, национализам...	сексуално додиривање,  показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење...	огласи, клипови, блогови,  злоупотреба форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље,  снимање камером насилних сцена,  дистрибуирање снимака и слика...
--	---	---	--	---

Ове облике насиља решава самостално наставник/одељенски старешина и Тим за заштиту ученика, односно унутрашња заштитна мрежа.

### III НИВО

<b>Физичко насиље</b>	<b>Емоционално/ психичко насиље</b>	<b>Социјално насиље</b>	<b>Сексуално насиље и злоупотреба</b>	<b>Насиље злоупотребом информационих технологија</b>
-----------------------	---	-----------------------------	---	--



<p>туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем...</p>	<p>заstraшивање, уцењивање, рекетирање, ограничавање кретања, навођење на коришћење психоактивних супстанци, укључивање у секте, занемаривање...</p>	<p>претње, изолација, одбацивање, терор групе над појединцем/групом, дискриминација, орагнизовање затворених група (кланова), национализам, расизам</p>	<p>завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силловање, инцест...</p>	<p>снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија...</p>
---	--	---	--	--

У решавању ових облика насиља потребно је укључити спољашњу заштитну мрежу (МУП, Центар за социјални рад).

## **ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ**

Основни принципи на којима је заснован Програм, који уједно представљају и оквир за деловање, јесу:

- право на живот, опстанак и развој;
- најбољи интерес детета;
- недискриминација и
- учешће деце.

## **ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА**

### **Општи циљеви:**

- Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад школе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања;
- Дефинисање поступака и процедура за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља;
- Информисање свих укључених у рад школе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља;



- Спровођење поступака реаговања у ситуацијама насиља;
- Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања.

### **Специфични циљеви:**

- Ангажовање постојећих ресурса школе за стварање безбедног и подстицајног окружења;
- Укључивање различитих учесника образовно – васпитног процеса у превенцију и заштиту деце кроз наставне и ваннаставне активности;
- Обезбеђивање превентивне и заштитне улоге школског спорта.

### **ЗАДАЦИ ПРОГРАМА**

- Направити анализу, истраживање у циљу процене безбедности;
- Планирати превентивне активности ;
- Дефинисати процедуре у ситуацијама насиља;
- Развијати сарадњу са установама и институцијама које се баве децом и породицом;
- Информисати ученике и родитеље о садржајима који су важни за безбедност и активности васпитно – образовне установе на плану превенције;
- Промовисати примере добре праксе у реализацији превентивних активности;
- Извештавати Наставничко веће и Школски одбор о реализацији Програма заштите ученика од насиља.

### **АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ПРЕВЕНЦИЈЕ**

Превенцију насиља, злостављања и занемаривања чине мере и активности којима се у установи ствара сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације.

#### **Превентивним активностима се:**

- подиже ниво свести и осетљивости детета и ученика, родитеља и свих запослених за препознавање насиља, злостављања и занемаривања;
- негује атмосфера сарадње и толеранције, уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, злостављање и занемаривање;
- истичу и унапређују знања, вештине и ставови потребни за креирање безбедног и подстицајног окружења и конструктивно реаговање на насиље;



- 
- унапређује познавање процедура за пријављивање и поступање код детета и ученика, родитеља и свих запослених у случају сумње или сазнања о свим облицима насиља, злостављања и занемаривања, обезбеђује заштита детета и ученика, родитеља и свих запослених од насиља, злостављања и занемаривања;
  - подстиче усвајање позитивних норми и облика понашања, учење вештина конструктивне комуникације и развијање емпатије;
  - остварује упознавање са видовима и стратегијама пружања одговарајуће подршке и разумевања различитих облика комуникација и понашања ученика са тешкоћама и сметњама у развоју и инвалидитетом;
  - развијају социоемоционалне компетенције деце и ученика, родитеља и запослених (свест о себи, свест о другима, саморегулација, одговорно доношење одлука и др.).



Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
<p><b>Анализа реализације плана за заштиту ученика за протеклу школску годину</b></p>	<p>Састанак Тима</p>	<p>Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања</p>
<p><b>Израда плана за заштиту ученика за наредну школску годину и упознавање свих актера</b></p>	<p>Састанак Тима</p>	<p>Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања</p>
<p><b>Умрежавање свих носилаца превенције насиља</b></p>	<p>Информисање и укључивање ученика, наставника, родитеља, свих релевантних организација, институција и друштава из локалне самоуправе</p>	<p>Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања</p> <p>Одељенске старешине</p> <p>Савет родитеља</p> <p>Ђачки парламент</p>
<p><b>Организовање дежурства запослених</b></p>	<p>Дежурство на ходницима и у дворишту школе</p>	<p>Помоћник директора</p>





<b>Контрола уласка и изласка особа у зграду школе</b>	Помоћно особље, радник обезбеђења	Помоћник директора
<b>Упознавање родитеља са програмом заштите ученика</b>	Први родитељски састак	Одељењске старешине
<b>Упознавање ученика са програмом заштите ученика</b>	Час одељењског старешине	Одељењске старешине
<b>Превентивне активности</b>	Постављање шеме унутрашње заштитне мреже и списка чланова Тима на важнијим местима у згради школе	Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
<b>Превентивне активности</b>	Превентивне радионице	Тим
<b>Превентивне активности</b>	Учење вештина конструктивне комуникације - предавање/радионица за ученике	Педагошко-психолошка служба



<p><b>Превентивне активности</b></p>	<p>Обрада садржаја наставних јединица, усклађених са програмом наставних предмета, а усмерених на превенцију дискриминације и насиља</p>	<p>Актив језика</p>
<p><b>Превентивне активности</b></p>	<p>Културне активности - посете позоришту, градској библиотеци, ликовни радови</p>	<p>Предметни наставници</p>
<p><b>Превентивне активности</b></p>	<p>Хуманитарне активности - "Чепом до осмеха", "Солидарност на делу", "Осмех на дар", "Динар за дистрофичара"</p>	<p>Ученички парламент Педагошко-психолошка служба</p>
<p><b>Превентивне активности</b></p>	<p>Садржаји васпитног рада са ученицима - успостављање правила понашања, промоција здравих стилових живота, сарадње, разумевања и помоћи вршњака</p>	<p>Одељењске старешине</p>



<b>Превентивне активности</b>	Дежурство наставника	Наставници
<b>Превентивне активности</b>	Сарадња са Полицијском управом - предавање за ученике на тему ненасиља	Тим за заштиту
<b>Превентивне активности</b>	Обележавање "Дани језика"	Актив страних језика
<b>Превентивне активности</b>	Процена безбедности ученика у школи	Психолог
<b>Превентивне активности</b>	Предавање поводом светског дана превенције злостављања деце	Тим за заштиту
<b>Превентивне активности</b>	Предавање поводом међународног дана жртава насиља	Тим за заштиту
<b>Превентивне активности</b>	Физичке активности и такмичења у спорту на тему ненасиља	Актив наставника физичког васпитања



<b>Превентивне активности</b>	Обавештавање ученика путем монитора у холу школе о текућим активностима	Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
<b>Превентивне активности</b>	Праћење функционисања унутрашње заштитне мреже	Чланови тима Евиденција о насиљу на првом нивоу- одељењске старешине
<b>Кораци у интервенцији</b>	-прикупљање информација -заустављање насиља -обавештавање родитеља -оперативни план заштите Праћење понашање ученика након предузетих мера	Одељенски старешина Дежурни наставник Ђачки парламент Директор школе Тим за заштиту ученика

### **Права, обавезе и одговорности свих у установи у превенцији насиља, злостављања и занемаривања**

Запослени својим квалитетним радом (васпитно-образовним, образовно-васпитним, васпитним, стручним и другим радом) и применом различитих метода, облика рада и активности обезбеђују подстицајну и безбедну средину. Запослени не сме својим понашањем да изазове насиље или допринесе насиљу, злостављању и занемаривању.

Одељењски старешина, наставник и стручни сарадник избором одговарајућих садржаја и начина рада доприносе стицању квалитетних знања и вештина и формирању вредносних ставова за узајамно разумевање, уважавање различитости, конструктивно превазилажење



сукоба и др. и дужни су да обезбеде заштиту детета и ученика од произвољног или незаконитог мешања у његову приватност, породицу, дом или преписку, као и заштиту од незаконитих напада на његову част и углед.

Ученици као одговорни учесници у образовању и васпитању, ради превенције насиља, злостављања и занемаривања, обавезни су да: уважавају и поштују личност других – деце, ученика, запослених, родитеља и трећих лица; поштују правила установе и све оне акте којима се уређују њихова права, обавезе и одговорности; активно учествују у раду одељењске заједнице; као чланови ученичког парламента и школског одбора, посебно доприносе и учествују у превентивним активностима; својим понашањем не изазивају, доприносе или учествују у насиљу и злостављању.

Родитељ је дужан да, у најбољем интересу детета и ученика: сарађује са установом; учествује у превентивним мерама и активностима; уважава и поштује личност свог детета, друге деце и ученика, запослених, других родитеља и трећих лица.

Родитељ не сме својим понашањем у установи да изазове или допринесе појави насиља, злостављања и занемаривања према детету, ученику, запосленом, другом родитељу и трећим лицима, а када то учини директор је дужан да одмах о томе обавести јавног тужиоца и полицију, а након тога електронским путем надлежну школску управу.

Родитељ има обавезу и одговорност, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, да на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником, односно да сарађује са школом у поступку заштите ученика од насиља. Ако се родитељ не одазове на позив школе, у складу са законом школа подноси прекршајну, односно кривичну пријаву за утврђивање одговорности родитеља и обраћа се надлежном центру за социјални рад да против родитеља предузме мере из своје надлежности.

У израду ИОП а се, уколико постоји потреба, укључује се представник Тима за заштиту ради планирања активности у оквиру ИОПа, а у вези са заштитом од насиља.

## **АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ**

### **Интервенција према нивоима насиља, злостављања и занемаривања**

**1. НИВО** - активности предузима самостално одељењски старешина, наставник/васпитач у сарадњи са родитељем - **ПОЈАЧАНИ ВАСПИТНИ РАД** са васпитном групом, одељењском заједницом, групом ученика и индивидуално.

**2. НИВО** - активности предузима одељењски старешина/главни васпитач у дому у сарадњи са педагогом, психологом, тимом за заштиту и директором уз обавезно учешће родитеља - **ПОЈАЧАНИ ВАСПИТНИ РАД**.

Уколико **појачани васпитни рад** није делотворан директор покрене **ВАСПИТНО-ДОСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК И ИЗРИЧЕ МЕРУ**, у складу са законом.



**3. НИВО** - активности предузима директор са тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља и надлежних органа, организација и служби (центар за социјални рад, здравствена служба, полиција).

Када су извршиоци насиља ученици старости до 14 година против који се не може поднети прекршајна или кривична пријава, нити покренути прекршајни или кривични поступак - примењују се мере из надлежности ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ СИСТЕМА, ЗДРАВСТВЕНОГ СИСТЕМА И СИСТЕМА СОЦИЈЛАНЕ ЗАШТИТЕ.

Родитељ има обавезу да се укључи у појачан васпитни рад. Уколико присуство родитеља није у најбољем интересу ученика, тј. може даму штети, угрози његову безбедност или омета поступак у установи, директор обавештава центар за социјални рад, односно полицију или јавног тужиоца. Када је родитељ починилац насиља - директор је дужан да одмах обавести полицију или јавног тужиоца.

Насиље у које су укључени ученици а које се догодило **ВАН УСТАНОВЕ** - установа је дужна да ПОЈАЧА ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА уз **ОБАВЕЗНО** укључивање родитеља.

### Заштита запослених

Установа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да запослени трпи насиље од стране ученика, родитеља или трећег лица у установи или за време организовања активности установе.

Када је ученик починилац насиља према запосленом, директор је дужан да одмах обавести

родитеља и центар за социјални рад; да покрене васпитно-дисциплински поступак, и да изрекне васпитно-дисциплинску меру, у складу са законом, а ако постоје елементи кривичног дела или прекршаја, пријаву поднесе надлежном јавном тужилаштву односно прекршајном суду.

Када је родитељ или треће лице починилац насиља према запосленом директор је дужан да одмах обавести јавног тужиоца и полицију.

**Кораци у интервенцији насиља:**

1. Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања и занемривања је први корак у заштити ученика од насиља - утврђивање чињеница на основу којих се потврђује или одбацује сумња. Сазнање о насиљу може бити директно (када неко саопшти податак у вези са тим) или индиректно (када се на основу појединих знакова сумња да постоји могућност да се насиље дешава).

Проверава се - свака информација о могућем насиљу, врши се преглед видео записа уколико установа има електронски надзор над простором.



2. Прекидање, односно заустављање насиља и смиривање учесника - обавеза свих запослених у установи. Раздвајање и смиривање учесника у акту насиља.
3. Обавештавање родитеља – обавља се одмах након заустављања насиља.
4. Прикупљање података у вези са насталом ситуацијом – вођење разговора уз вођење записника.
5. Консултације унутар установе – после прекидања насиља и смиривања учесника, запослени који има сазнање о насиљу, иницира консултације унутар установе ради процене ризика и израде плана заштите за све учеснике.
6. Договорене активности и мере заштите – предузимају се за све нивое насиља.

**Оперативни план заштите** се сачињава за конкретну ситуацију **ДРУГОГ И ТРЕЋЕГ НИВОА** за сву децу и ученике - **УЧЕСНИКЕ НАСИЉА** - оне који трпе, који чине и који су сведоци насиља и злостављања.

План заштите зависи од:

- врсте и тежине насилног понашања;
- последица насиља по поједница и колектив;
- броја учесника.

План заштите сачињава тима за заштиту заједно са одељењским старешином, психологом, педагогом, секретаром, директором и родитељем.

План заштите треба да садржи и евалуацију плана.

За 3. НИВО НАСИЉА - директор подноси пријаву надлежним органима и обавештава Министарство односно надлежну школску управу - У РОКУ ОД 24 САТА.

Тим за заштиту у року од 24 САТА утврђује процену НИВОА НАСИЉА.

Уколико ученици бораве у дому - обавештава се одељење надлежно за послове ученичког и студентског стандарда.

Пре пријаве обавља се РАЗГОВОР СА РОДИТЕЉИМА - осим ако тим за заштиту процени да тиме може да буде угрожен најбољи интерес детета о чему обавештава полицију или надлежног јавног тужиоца и надлежни центар за социјални рад.



## **СПОЉАШЊА И УНУТРАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА**

### **СПОЉАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА**

Сарадња са другим институцијама и локалном заједницом подразумева размену информација, изградњу поверења, утврђивање заједничких потреба и циљева, али и планирање заједничких активности.

### **УНУТРАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА**

Унутрашњу заштитну мрежу чине сви запослени као и ученици школе.

<b>ЗАПОСЛЕНИ/УЧЕНИЦИ</b>	<b>УЛОГЕ И ОДГОВОРНОСТИ</b>
<b>Одељењски старешина</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>● уочава случајеве насилног понашања и реагује</li><li>● води разговоре са учесницима насиља</li><li>● учествује у процесу заштите и сарађује са родитељима</li><li>● сарађује са Тимом за заштиту ученика од насиља</li><li>● прати ефекте предузетих мера</li><li>● води евиденцију</li></ul>
<b>Дежурни наставник</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>● извршава обавезу дежурства</li><li>● уочава и пријављује случај</li><li>● покреће процес заштите ученика</li><li>● обавештава одељењског старешину</li><li>● води евиденцију</li></ul>





<b>Тим, педагошко – психолошка служба</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• уочава случајеве насиља</li><li>• покреће процес заштите ученика</li><li>• обавештава одељењског старешину</li><li>• води разговор са родитељима</li><li>• пружа помоћ ученицима и наставницима</li><li>• осмишљава мере заштите</li><li>• предлаже мере, прати њихове ефекте</li><li>• води евиденцију</li></ul>
<b>Помоћно – техничко особље</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• извршава обавезу дежурства</li><li>• прекида насиље</li><li>• пријављује случајеве насиља</li></ul>
<b>Ученици</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• извршавају обавезу дежурства</li><li>• уочавају случајеве насиља</li><li>• пријављују одељењском старешини</li><li>• обавештавају чланове Тима</li><li>• учествују у мерама заштите</li></ul>

## **ПРАЋЕЊЕ, АНАЛИЗА, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ**

### **Евиденција случајева насиља**

Запослени у школи – одељенски старешина, стручна служба и Тим– у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља у образац за евиденцију о случајевима насиља који садржи:

- Шта се догодило ?
- Ко су учесници ?
- Како је пријављено насиље ?
- Врсте интервенције?
- Какве су последице?
- Који су исходи предузетих корака?
- На који начин су укључени родитељи, одељенски старешина, стручна служба?



- **Праћење ефеката предузетих мера.**

**Поред обавезне евиденције, прате се и следећи елементи:**

- **Понашање детета које је трпело насиље;**
- **Понашање детета које се понашало насилно;**
- **Понашање пасивних посматрача;**
- **Атмосфера у одељењу;**
- **Ангажованост родитеља у активностима које доприносе смањењу насиља;**
- **Вредновање рада Тима и унутрашње заштитне мреже;**
- **Степен укључености других институција, односно спољашње заштитне мреже у случајевима насиља.**

У случајевима да се насилно понашање понавља, предвиђају се *додатне заштитне мере* (појачана пажња свих запослених као и дежурних наставника и ученика, већа ангажованост родитеља и школског полицајца, интензивнији индивидуални рад са учеником у педагошко – психолошкој служби, укључивање стручњака из других институција, и сл.).

Тим за заштиту прати, вреднује и извештава орган установе о оствареним ефектима и броју оперативних планова заштите - полугодишње. На основу броја и нивоа облика понашања оствариваће се праћење, а на основу праћења понашања ученика након израде оперативног плана заштите и појачаног васпитног и саветодавног рада са учеником вредноваће се остварени ефекти оперативних планова заштите.

### **ПРАЋЕЊЕ ЕФЕКТА ПРЕВЕНЦИЈЕ И ИНТЕРВЕНЦИЈЕ**

На основу евиденције које воде одељенске старешине и Тим праћење ефеката ће ивршити педагошко-психолошка служба школе преко следећих индикатора:

1. броја и нивоа облика насилног понашања;
2. број случајева насилног понашања са позитивним ефектима у односу на укупан број пријављених у току школске године;
3. однос пријављених облика насилног понашања текуће и претходне школске године;



4. однос броја случајева насилног понашања са позитивним ефектима текуће и претходне школске године;
5. анализа упитника проведеног међу ученицима о степену безбедности у школи.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
<p><b>1. Праћење ефеката превенције и интервенције преко:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-броја и нивоа облика насилног понашања</li> <li>-броја случајева насилног понашања са позитивним ефектима (у односу на укупан број пријављених у току године)</li> <li>-односа пријављених облика понашања текуће и прошле школске године</li> <li>-односа броја случајева насилног понашања са позитивним ефектима текуће и прошле школске године</li> <li>-анализе упитника за ученике о степену њихове безбедности у школи</li> </ul>	<p>Педагошко – психолошка служба</p>
<p><b>2. Анализа примене Програма преко евиденције о реализованим активностима које су планиране Програмом</b></p>	<p>Тим за заштиту ученика од насиља, педагошко – психолошка служба</p>



<p><b>3. Извештавање о примени Програма:</b>  <b>Квартално – Наставничко веће</b>  <b>Полугодишње – Школски одбор, Савет родитеља</b></p>	<p><b>Тим за заштиту ученика од насиља</b></p>
---	--

**АКЦИОНИ ПЛАН ИНТЕРВЕНТНИХ АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ НАСИЉА**

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
<p><b>Примена поступака који се примењују у случајевима насилног понашања</b></p>	<p><b>Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања</b></p>
<p><b>Евиденција случајева насиља</b></p>	<p><b>Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања</b></p>
<p><b>Истраживање о врстама и учесталости насиља у школи</b></p>	<p><b>Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања</b></p>
<p><b>Сарадња са институцијама</b></p>	<p><b>Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања</b></p>



Пружање подршке ученицима који трпе и који врше насиље	Педагошко – психолошка служба
Рад са ученицима који су посматрачи насиља	Педагошко – психолошка служба
Саветодавни рад са родитељима	Педагошко – психолошка служба

## ДОКУМЕНТАЦИЈА, АНАЛИЗА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности установа:

- 1) прати остваривање програма заштите установе;
- 2) евидентира случајеве насиља, злостављања и занемаривања другог и трећег нивоа;
- 3) прати остваривање конкретних планова заштите другог и трећег нивоа;
- 4) укључује родитеља у васпитни рад у складу са врстом и нивоом насиља и праћење ефеката предузетих мера и активности;
- 5) анализира стање и извештава.

Одељењски старешина, односно васпитач бележи насиље на првом нивоу; прати и процењује делотворност предузетих мера и активности и евидентира у педагошкој документацији.

Анализа се врши на основу бројних показатеља од којих су најважнији:

- број случајева насилног понашања ;
- врста, облик и ниво насиља у случајевима насилног понашања;
- места насилних догађаја;
- број случајева насилног понашања са позитивним ефектима у односу на укупан број насилних догађаја;



---

- однос броја пријављених случајева насилног понашања у односу на протеклу школску годину;

- однос облика пријављених случајева насилног понашања у односу на протеклу школску годину - анализа анкета и др.

Тим за заштиту извештај о свом раду подноси директору два пута годишње, односно на крају сваког квалификационог периода.

Директор извештава орган управљања, савет родитеља и ученички парламент.

Извештај о остваривању Програма заштите Школе је саставни део годишњег извештаја о раду Школе и доставља се Министарству просвете, науке и технолошког развоја, односно надлежној школској управи.

#### ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Програм за заштиту деце од насиља припремљен је са намером да помогне у стварању сигурне и безбедне средине, да се олакшају и прецизирају процедуре и поступци у заштити деце од насиља и обавезујући је за све субјекте у процесу образовања.



#### **14. ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА И ПОНАШАЊА КОЈИМ СЕ ВРЕЂА УГЛЕД, ЧАСТ ИЛИ ДОСТОЈАНСТВО ЛИЧНОСТИ**

Тим за заштиту ученика израдио је Програм превенције дискриминације, дискриминаторног понашања и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности (у даљем тексту Програм превенције) и он је саставни део Годишњег плана рада установе, Школског програма и Развојног плана.

Програмом превенције дискриминаторног понашања је дефинисано шта се сматра дискриминацијом према Правилнику о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности (“Сл. Гласник РС”, бр.65/2018).

Програм се утврђује на основу анализе стања у остваривању равноправности, распрострањености различитих облика нетолеранције и дискриминације, сагледавања потреба за додатном подршком, специфичности установе и резултата самовредновања и вредновања квалитета њеног рада и њиме се одређују мере и активности превенције дискриминације.

Програм пружа оквир за превентивне активности и дефинише процедуре и кораке у поступању установе у случају дискриминаторног понашања учесника у образовању и обавезујући је за сва лица која учествују у раду и животу образовно-васпитне установе.

#### **ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА**

Принципи на којима се заснива Програм превенције дискриминаторног понашања односе се на:

- право на живот, опстанак и развој;



- **уважавање и поштовање личности и националног, полног, верског, родног, сексуалног и других аспеката идентитета учесника у образовању, родитеља и запослених;**
- **поштовање правила установе која се односе на забрану дискриминације;**
- **обезбеђивање услова у школи за оптималан развој и рад ученика;**
- **обухватање свих ученика Програмом превенције дискриминаторног понашања.**

### **Циљеви Програма превенције дискриминаторног понашања**

**Општи циљ Програма превенције дискриминаторног понашања је подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад школе за препознавање случајева дискриминаторног понашања.**

**Општи циљеви Програма превенције дискриминаторног понашања су и:**

- **унапређење квалитета безбедности ученика и запослених у школи, применом мера односно активности превенције као и мера интервенције у случајевима кад постоји сумња или се јавља неки од облика дискриминаторног понашања;**
- **дефинисање процедура за заштиту ученика у случајевима дискриминаторног понашања;**
- **информисање свих запослених о процедурама и поступцима за заштиту од дискриминаторног понашања;**
- **подстицање, развијање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања.**

**Специфични циљеви Програма превенције дискриминаторног понашања су:**

- **ангажовање постојећих ресурса школе за стварање безбедног и подстицајног окружења;**
- **подстицање климе међусобног прихватања, толеранције и уважавања;**
- **успостављање вршњачке едукације као ефикасног механизма у превенцији дискриминаторног понашања;**
- **укључивање различитих учесника образовно - васпитног процеса у превенцију и заштиту деце кроз наставне и ваннаставне активности;**





- **обезбеђивање превентивне улоге школског спорта.**

#### **Задаци Програма превенције дискриминаторног понашања:**

- **анализа стања у установи у циљу процене заштите - истраживање;**
- **планирање превентивних и интервентних активности и праћење њихове реализације;**
- **промовисање примера добре праксе у реализацији превентивних активности;**
- **информисање ученика и родитеља о садржајима који су важни за безбедност и активности образовно - васпитне установе на плану превенције**

### **ЗНАЧЕЊЕ ПОЈМОВА ДИСКРИМИНАЦИЈА, НАСИЉЕ И ЗЛОСТАВЉАЊЕ**

**У установи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на:**

- **раси,**
- **боји коже,**
- **прецима,**
- **држављанству**
- **статусу мигранта,**
- **националној припадности или етничком пореклу,**
- **верским или политичким убеђењима**
- **полу,**
- **родном идентитету,**
- **сексуалној оријентацији,**
- **имовном стању,**



- социјалном и културном пореклу,
- рођењу,
- генетским особеностима,
- здравственом стању,
- сметњи у развоју и инвалидитету,
- брачном и породичном статусу,
- осуђиваности,
- старосном добу,
- изгледу,
- чласнтву у политичким, синдикалним и другим организацијама;

и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације (*Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности* ("Сл. гласник РС", бр.65/2018).

**Насиље и злостављање** - сваки облик једанпут учињеног, односно поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности учесника у образовању, запосленог и родитеља. Насилно понашање није у сваком случају дискриминаторно, али свако дискриминаторно јесте насилно.

**Извршилац дискриминације јесте лице** - учесник у образовању, запослени, родитељ или треће лице, као и установа, њени органи и тела који својим чињењем или пропуштањем чињења врше дискриминацију у процесу образовања и васпитања или у вези са њим, у свим релацијама.

**Дискриминисано лице јесте лице** - учесник у образовању, запослени, родитељ или треће лице, група - учесника у образовању, запослених, родитеља и трећих лица, чланови органа и тела установе који су претрпели дискриминацију у процесу образовања и васпитања или у вези са њим.

**Вређање угледа, части или достојанства личности у установи јесте понашање лица или групе лица** које може да има обележја психичког и социјалног насиља или злостављања. Када се узнемиравањем и понижавајућим поступањем повређује неко од личних својстава, понашање се квалификује као дискриминација.



## **ПРЕВЕНЦИЈА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ВРЕЂАЊА УГЛЕДА, ЧАСТИ И ДОСТОЈАНСТВА ЛИЧНОСТИ**

Превенција дискриминације, као и вређања угледа, части или достојанства личности, јесу мере и активности које предузима установа да се предупреди сваки облик дискриминаторног понашања, као и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности, у било ком од односа, подигне свест свих у установи о његовим негативним последицама на лица, групу лица, односно установу.

Превентивним мерама и активностима у установи ствара се сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације, развија позитиван систем вредности.

Дужност установе је да обезбеди услове за сигурно и подстицајно одрастање и развој сваког учесника у образовању, заштиту од свих облика дискриминације и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности и социјалну реинтеграцију дискриминисаног лица и извршиоца дискриминације.

Превентивним мерама и активностима заснованим на принципу једнаких могућности, кроз једнакост и доступност права на образовање и васпитање, без дискриминације:

- 1) подиже се ниво свести и осетљивости свих у установи - нулта толеранција на све облике дискриминације и дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности;
- 2) остварује се пуна посвећеност установе и свих њених органа и тела у препознавању, спречавању и сузбијању дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности;
- 3) сви носиоци обавеза заштите од дискриминације у установи (унутрашња заштита) и ван ње (спољашња заштита - породица, јединица локалне самоуправе, надлежни орган унутрашњих послова, центар за социјални рад, здравствена служба, министарство надлежно за послове образовања, Повереник, Заштитник грађана, Покрајински заштитник грађана - омбудсман, органи правосуђа и др.), сагласно закону, поступају хитно, ефикасно и координисано у спречавању и сузбијању дискриминаторног понашања.



---

## **ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЛИЦА У ПРЕВЕНЦИЈИ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПОНАШАЊА КОЈИМА СЕ ВРЕЂА УГЛЕД, ЧАСТ И ДОСТОЈАНСТВО ЛИЧНОСТИ**

**Запослени својим квалитетним радом и применом различитих метода, садржаја, облика рада и активности, личним понашањем и ставом утичу, помажу и обезбеђују недискриминаторно, подстицајно, инклузивно и безбедно образовно окружење за све - учеснике у образовању, за родитеље, запослене и за трећа лица у установи и својим понашањем не подстичу, не помажу, не изазивају, не доприносе вршењу дискриминације и вређања угледа, части или достојанства личности.**

**Наставник, васпитач, стручни сарадник и одељењски старешина избором одговарајућих садржаја и начина рада са учесницима у образовању доприносе стицању знања, вештина и формирању ставова који утичу на промену понашања, који помажу превазилажењу стереотипа и предрасуда, повећавању осетљивости на повреде осећања других лица и група по неком од заштићених личних својстава, развијању толеранције, прихватања и уважавања различитости, конструктивног превазилажења сукоба и др.**

**Ученици и одрасли, као одговорни учесници у образовању, обавезни су да: уважавају и поштују личност и национални, полни, верски, родни, сексуални и све друге аспекте идентитета учесника у образовању, родитеља, запослених и трећих лица; поштују правила установе која се односе на забрану дискриминације и дискриминаторног понашања и принципа једнаких могућности; активно учествују у активностима које се остварују у установи - одељенској заједници, ученичком парламенту и органима и телима, а које су усмерене на превенцију дискриминације и дискриминаторног понашања; својим понашањем не подстичу, не помажу, не изазивају, не доприносе вршењу дискриминације и вређања угледа, части или достојанства личности.**

**Родитељ је дужан да у најбољем интересу детета и ученика: сарађује са установом; учествује у мерама и активностима које се планирају, припремају и спроводе ради спречавања дискриминаторног понашања; уважава и поштује личност и све аспекте идентитета свог детета, друге деце, ученика, одраслих, других родитеља, запослених и трећих лица. Родитељ детета и ученика не сме својим понашањем у установи да подстиче, помаже, изазове или на било који начин допринесе дискриминацији и вређању угледа, части или достојанства личности.**



## ПРОЦЕДУРЕ, ПОСТУПЦИ И КОРАЦИ У ИНТЕРВЕНЦИЈИ ПРИЛИКОМ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА И ЗАПОСЛЕНИХ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

У установи се интервенише у случајевима сумње или утврђеног вређања угледа, части или достојанства личности и дискриминаторног понашања из расистичких, сексистичких, хомофобичних, ксенофобичних, исламофобичних, антисемитских, антициганистичких или других облика дискриминаторног понашања према лицу, а нарочито млађем, слабијем, са сметњама у развоју и инвалидитетом, према родном идентитету, полу, сексуалној оријентацији, раси, боји коже, верској и националној припадности, језику, имовном стању, социјалном и културном пореклу и другим и претпостављеним или стварним личним својствима.

Интервенцију чине мере и активности којима се дискриминаторно понашање или вређање угледа, части или достојанства личности (у даљем тексту: дискриминаторно понашање) зауставља, осигурава безбедност учесника у образовном и васпитном процесу (оних који трпе - дискриминисана лица, сведоче или чине - извршиоци дискриминације), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате се ефекти предузетих мера.

У установи се интервенише у случају сумње и када је утврђено дискриминаторно понашање, и то, када се оно припрема, дешава или се догодило између: учесника у образовању (дете-дете, ученик-ученик, одрасли-одрасли; учесник у образовању - запослени; учесник у образовању - родитељ; учесник у образовању - треће лице у установи); запосленог (запослени - учесник у образовању, запослени-родитељ, запослени-запослени, запослени - треће лице); родитеља (родитељ - учесник у образовању, родитељ-родитељ, родитељ-запослени, родитељ - треће лице); треће лице (треће лице - учесник у образовању, треће лице - родитељ, треће лице - запослени; треће лице - треће лице).

### Матрица за процену ризика од дискриминаторног понашања учесника у образовању

Ради предузимања одговарајућих мера и благовременог реаговања на ризике од дискриминаторног понашања учесника у образовању, сачињава се матрица за процену нивоа дискриминације, тако што се уочено дискриминаторно понашање сврстава се у један од три нивоа дискриминаторног понашања, у зависности од:

- 1) узраст учесника у образовању;
- 2) интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања;
- 3) облик и начин дискриминаторног понашања - узнемиравање и понижавајуће поступање;
- 4) последица дискриминаторног понашања.

Тешки облици дискриминације, утврђени законом о забрани дискриминације, као што су: виктимизација, сегрегација, говор мржње, подстицање и удруживање ради вршења



---

**дискриминације, физички напад мотивисан мржњом због националне припадности, вере, пола или другог личног својства и сви други облици дискриминације који изазивају нарочито тешке последице по дискриминисано лице, односно групу, сврставају се у трећи ниво.**

**Виктимизација, у смислу овог акта, подразумева шиканирање и малтретирање лица или групе лица која тражи заштиту од дискриминације, која је пријавила или сведочи у корист дискриминисаног лица.**



**ПОСТУПАЊЕ УСТАНОВЕ У СЛУЧАЈУ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У ОБРАЗОВАЊУ**

	<b><u>Кораци у интервенцији</u></b>	<b><u>Начин реализације</u></b>
<b><u>1.</u></b>	<b><u>Проверавање добијене информације да се дискриминаторно понашање припрема или се догодило</u></b>	<b><u>Прикупљање информација - директно или индиректно. Циљ проверавања информације - утврђивање одлучујућих чињеница на основу којих се потврђује или одбацује сумња на дискриминаторско поступање.</u></b>
<b><u>2.</u></b>	<b><u>Заустављање дискриминаторног понашања и смиривање учесника</u></b>	<b><u>Одвојени разговори са извршиоцем дискриминације и са дискриминисаним лицем.</u></b>
<b><u>3.</u></b>	<b><u>Обавештавање и позивање родитеља</u></b>	<b><u>Обавештавање и позивање родитеља на пријављени број контакт телефона. Уколико родитељ није доступан, установа одмах обавештава центар за социјални рад.</u></b>
<b><u>4.</u></b>	<b><u>Прикупљање релевантних информација и консултације</u></b>	<b><u>Разјашњавање околности, анализирање чињеница на што објективнији начин, процена нивоа дискриминације - , први, други и најтежи - трећи ниво, ризика и предузимања одговарајућих мера и активности.</u></b>
<b><u>5.</u></b>	<b><u>Предузимање мера и активности према учеснику у образовању, за све нивое дискриминације.</u></b>	<b><u>Израда плана заштите од дискриминације за све учеснике - дискриминисано лице, извршиоца дискриминације и сведоке.</u></b>



6.	<u>Праћење ефеката предузетих мера и активности</u>	<u>Провера успешности даљег планирања заштите , праћење понашања свих учесника - дискриминисаног лица, извршиоца дискриминације и сведока.</u>
----	---	--

**ПОСТУПАЊЕ УСТАНОВЕ У СЛУЧАЈУ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА  
ЗАПОСЛЕНОГ ПРЕМА УЧЕСНИКУ У ОБРАЗОВАЊУ**

	<u>Кораци у интервенцији</u>	<u>Начин реализације</u>
1.	<u>Заустављање дискриминаторног понашања</u>	<u>Прекидање таквог поступања запосленог и позивање помоћи.</u>
2.	<u>Смиривање ситуације</u>	<u>Обезбеђивање сигурности и подршке за учесника у образовању.</u>
3.	<u>Обавештавање и позивање родитеља и информисање васпитача, односно одељењског старешине</u>	<u>Обавештавање и позивање родитеља.</u>
4.	<u>Подношење пријаве директору установе ради покретања поступка</u>	<u>Прикупљање информација о дискриминаторском поступању запосленог;</u> <u>Предузимање мера у складу са Законом;</u> <u>Предузимање мера у односу на дискриминисано лице, односно лица - учесника у образовању.</u>





<b>5.</b>	<b><u>Консултације тима за заштиту</u></b>	<b><u>Прикупљање свих релевантних чињеница за доношење плана заштите од дискриминације и праћење ефеката мера за учесника у образовању;</u></b> <b><u>Консултације са одговарајућим стручњацима и установама.</u></b>
<b>6.</b>	<b><u>Обавештавање Министарства - надлежне школске управе</u></b>	<b><u>У року од 24 сата од извршеног, односно од сазнања о дискриминаторном понашању запосленог према учеснику у образовању;</u></b> <b><u>Вођење дисциплинског поступка.</u></b>
<b>7.</b>	<b><u>Праћење ефеката</u></b>	<b><u>Праћење ефеката предузетих мера заштитних мера према дискриминисаном лицу и сведоку - учеснику у образовању врши се континуирано.</u></b>

### **АНАЛИЗА СТАЊА У УСТАНОВИ**

Полазиште за израду Програма и планирање и организацију превентивних активности су резултати процене безбедности ученика у школи, добијени анкетирањем ученика у реализацији Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Анализу упитника извршила је педагошко-психолошка служба школе.

На основу анализе упитника којим су анкетирани ученици школе процењујемо да:

1. Ученике различитог пола је потребно третирати на подједнак/исти начин;
2. Ученицима не треба да буде непријатно или нешто ускраћено због језика којим говоре;
3. Ученицима треба обезбедити индивидуални образовни план када је то неопходно.



На основу урађене процене биће предузете следеће мере:

1. Обележавање Дана толеранције, Међународног дана борбе против расне дискриминације,;
2. Организација и реализација предавања поводом светског дана превенције злостављања деце;
3. Формирање спољашње и унутрашње заштитне мреже;
4. Реализација вршњачких едукација на тему толеранције;
5. Предавање на тему електронског насиља;
6. Праћење ученика и израда индивидуалних образовних планова, по потреби.

<b>СПОЉАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА</b>	<b>УНУТРАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА</b>
Сарадња са другим институцијама и локалном заједницом	Одељењске старешине
Центар за социјални рад	Дежурни наставници
Министарство унутрашњих послова - полицијски службеник Добросав Јанковић	Педагошко- психолошка служба
Дом здравља	Тим за заштиту



## ДОКУМЕНТАЦИЈА, АНАЛИЗА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности установа:

- 1) прати остваривање програма заштите установе;
- 2) евидентира све случајеве дискриминације у установи;
- 3) прати остваривање конкретних планова заштите;
- 4) анализира стање и извештава.

О случајевима дискриминације тим за заштиту води педагошку документацију и евидентира податке о дискриминисаним лицима, извршиоцима дискриминације, догађају, предузетим радњама и др.

Анализа се врши на основу бројних показатеља од којих су најважнији:

- број случајева насилног понашања
- врста, облик и ниво насиља у случајевима насилног понашања
- места насилних догађаја
- број случајева насилног понашања са позитивним ефектима у односу на укупан број насилних догађаја
- однос броја пријављених случајева насилног понашања у односу на протеклу школску годину
- однос облика пријављених случајева насилног понашања у односу на протеклу школску годину
- анализа анкета и др.



## АКЦИОНИ ПЛАН ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ

<u>Активности</u>	<u>Начин реализације</u>	<u>Носиоци реализације</u>
<u>Израда плана за заштиту ученика за наредну школску годину и упознавање свих актера</u>	<u>Састанак Тима</u>	<u>Тим за заштиту</u>
<u>Умрежавање свих носилаца превенције насиља</u>	<u>Информисање и укључивање ученика, наставника, родитеља, свих релевантних организација, институција и друштва из локалне самоуправе</u>	<u>Тим за заштиту</u> <u>Одељенске старешине</u> <u>Савет родитеља</u> <u>Ђачки парламент</u>
<u>Усвајање Програма превенције на Педагошком колегијуму, Наставничком већу, Савету родитеља, Ученичком парламенту</u>	<u>Усвајање Програма</u>	<u>Тим за заштиту</u>



<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Постављање шеме унутрашње заштитне мреже и списка чланова Тима на важнијим местима у згради школе</u></b>	<b><u>Тим за заштиту</u></b>
<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Превентивне радионице</u></b>	<b><u>Тим, наставници грађанског васпитања</u></b>
<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Процена безбедности ученика у школи</u></b>	<b><u>Педагошко-психолошка служба</u></b>
<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Предавање поводом светског дана превенције злостављања деце</u></b>	<b><u>Тим за заштиту</u></b>
<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Предавање поводом међународног дана жртва насиља</u></b>	<b><u>Тим за заштиту</u></b>
<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Обележавање Међународног дана борбе против расне дискриминације</u></b>	<b><u>Тим за заштиту</u></b>



<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Физичке активности и такмичења у спорту на тему ненасиља</u></b>	<b><u>Актив наставника физичког васпитања</u></b>
<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Обавештавање ученика путем монитора у холу школе о текућим активностима</u></b>	<b><u>Тим за заштиту</u></b>
<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Обележавање Дана толеранције - 16. новембар</u></b>	<b><u>Тим за заштиту</u></b>
<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Организовање слободних активности према предлозима Ученичког парламента</u></b>	<b><u>Ученички парламент</u></b>
<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Предавање на тему електронског насиља</u></b>	<b><u>Чланови Тима</u></b>
<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Спортске активности - спортски дан посвећен безбедном и сигурном школском окружењу</u></b>	<b><u>Чланови Тима</u></b>



<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Израда/уређење паноа на тему ненасиља /толеранције</u></b>	<b><u>Ученички парламент</u></b>
<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Учешће у хуманитарним акцијама</u></b>	<b><u>Тим за заштиту</u></b>
<b><u>Превентивне активности</u></b>	<b><u>Предавање стручњака из других институција</u></b>	<b><u>Тим за заштиту</u></b>

### **ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

**Програм превенције дискриминаторног понашања припремљен је са намером да помогне у стварању сигурне и безбедне средине, да се олакшају и прецизирају процедуре и поступци у заштити деце од дискриминаторног понашања и обавезујући је за све субјекте у процесу образовања.**



## **15. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА**

Ради развоја и практиковања здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности. Школа поред наставе реализује и програм школског спорта.

Школским спортом су обухваћени сви ученици кроз одељењска такмичења и припреме за такмичења.

Наставници физичког васпитања ће у оквиру годишњег плана дефинисати спортске активности (наставу, такмичења, турнире, секције).

У школи се реализују следеће активности:

- припреме за такмичења у складу са календаром такмичења
- међуразредна такмичења у колективним спортовима
- секције
- турнир у малом фудбалу “МЕШЦ 1984”
- активно учешће у пројектима и активностима у организацији МПНТР и релевантних организација
- укључивање ученика школе у пројекте који подржавају и развијају здраве стилове живота и негују потребу за развојем физичке способности

## **16. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ**

Сарадња са локалном самоуправом, која укључује и сарадњу са канцеларијама за младе у јединицама локалне самоуправе, остварује се на основу програма који је дефинисан у годишњег плану школе.

Школа прати и укључује се у дешавања на територији јединице локалне самоуправе и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развој школе.

## **17. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ**

Програмом сарадње са породицом, школа дефинише, у Годишњем плану школе, области, садржај и облике сарадње са родитељима деце и ученика, који обухватају детаљно информисање, саветовање, укључивање у наставне, и остале активности школе и консултовање у доношењу одлука око безбедносних, наставних, организационих и финансијских питања, с циљем унапређивања квалитета образовања и васпитања, као и обезбеђивања свеобухватности и трајности васпитно-образовних утицаја.





У поступку вредновања квалитета рада школе узима се у обзир и мишљење родитеља. Савет родитеља активно учествује у праћењу свих значајних активности, а поједини родитељи се налазе и у школском одбору.

## **18. ИЗЛЕТИ, ЕКСКУРЗИЈЕ**

Школа планира и организује излете и екскурзије према плану екскурзија, који је саставни део Годишњег плана рада школе. за сваку школску годину. Приликом извођења излета и екскурзије школа води рачуна о свим видовима заштите и безбедности ученика.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

Задаци екскурзије остварују се на основу плана и програма наставе и учења.

Задаци екскурзије су:

- проучавање објекта и феномена у природи;
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- развијање интересовања за природу и еколошке навике;
- упознавање начина живота и рада људи појединих крајева;
- развијање позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима;
- развијање позитивних социјалних вештина.

Школа реализује екскурзије, на начин и под условима утврђеним планом и програмом наставе и учења, а у складу са Правилником о организацији и остваривању екскурзије у средњој школи ("Службени гласник РС", број 30/2019).

## **19. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ**

У сарадњи школе, родитеља и локалне самоуправе спроводе се активности усмерене на развој свести за спровђење и унапређење безбедности и здравља на раду. У циљу заштите безбедности и здравља на раду школа је донела више правилника и аката, обезбедила потребна средства, спроводи мере и организује обуке у циљу остваривања највиших могућих стандарда заштите

Школа је прописала *Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује школа.*



Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика у **Школа** за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа, начин њиховог спровођења и одговорност запослених и ученика за неизвршавање одредаба овог правилника. Овај правилник је ступио на снагу 27.12.2018.године

## **20. СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИЛАГОЂАВАЊЕ И ПРУЖАЊЕ ДОДТНЕ ПОДРШКЕ**

У циљу пружања квалитетне подршке ученицима којима је потребна додатна подршка у образовању и васпитању, Школа је у складу са Законом, формирала Стручни тим за инклузивно образовање и додатну подршку који израђује и усваја Годишњи план рада. Стручни тим за инклузивно образовање у сарадњи са наставницима и стручним сарадницима идентификује ученике којима је потребна додатна подршка, учествује у изради ИОП-а и планирању мера индивидуализације, формира ИОП – тимове подршке за сваког ученика коме је потребна додатна подршка, прати реализацију планираних мера и учествује у евалуацији ИОП-а. Додатна подршка ученицима пружа се, како мерама физичког прилагођавања простора, тако и прилагођавањем наставних садржаја и метода, индивидуализованом допунском наставом, вршњачком подршком у учењу, подршком у социјализацији и прихватању у оквиру одељења и школе, укључивањем ученика којима је потребна додатна подршка у све аспекте живота у школи.

*Документи за ученике који наставу похађају по индивидуално образовном плану се налазе у ПП-служби, у складу са Законом заштити података о личности ( СГ РС 87/2018, )*

## **21. ДРУГИ ПРОГРАМИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ШКОЛУ**

### **21.а Дуално образовање**

"Дуално образовање" је модел реализације наставе у систему средње г стручног образовања и васпитања у коме се кроз теоријску наставу, вежбе у школи и учењу кроз рад код послодавца у којем ученици стичу, усавршавају, изграђују знања, вештине, способности и ставове (компетенције) у складу са стандардом квалификација и планом и програмом наставе и учења.

"Учење кроз рад" је организован процес током кога ученици, под вођством и надзором инструктора и координатора учења кроз рад, у реалној радној околини код послодавца стичу компетенције за рад у одређеном занимању или групи занимања.

Дуално образовање се заснива на партнерству школе, послодавца, локалне самоуправе и Привредне коморе Србије.

Циљеви дуалног образовања су обезбеђивање услова за стицање, усавршавање и развој компетенција у складу са потребама тржишта рада, допринос јачању конкурентности привреде Републике



---

Србије, обезбеђивање услова за запошљавање по завршеном образовању као и обезбеђивање услова за даље образовање и целоживотно учење.

Закона о дуалном образовању ( "Сл.гласник РС", бр.101/2017, 6/2020 )

Прва генерација бравара-заваривача уписана је школске 2014/2015. године.

У Техничкој школи "Иван Сарић" Суботица по дуалном моделу образовања образују се ученици трећег степена на подручју рада машинство и обрада метала (бравар - заваривач, индустријски механичар и оператер машинске обраде) и електротехника ( електричар).

У будућности школа ће давати простор за упис нових образовних профила како на трећем тако и на четвртој степену стручне спреме и самим тим остваривати партнерство са још више послодаваца и компанија на подручју града Суботице и шире.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЈЕ УСВОЈЕН 15.9.2022. ГОДИНЕ НА СЕДНИЦИ ШКОЛСКОГ ОДБОРА.

Председник Школског одбора:

Директор школе:

---

Илдико Војнић Хорват

---

Рајчић Жељко

